

Zaanstreek-Waterland

Planning en Control Cyclus Jaarstukken 2018

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD	3
1 JAARVERSLAG	5
1.1 Programmaverantwoording	6
1.1.1 Programma 1 Monitor, signaleren en adviseren	7
1.1.2 Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	10
1.1.3 Programma 3 Publieke gezondheid bij rampen en crises	18
1.1.4 Programma 4 Toezicht houden	21
1.1.5 Programma 5 Contracttaken	23
1.1.6 Algemene dekkingsmiddelen	25
1.2 Paragrafen	26
1.2.1 Inleiding	26
1.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	26
1.2.3 Verbonden partijen	28
1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	28
1.2.5 Financiering	28
1.2.6 Bedrijfsvoering	30
2 JAARREKENING	33
2.1 Balans per 31 december 2018 GGD Zaanstreek-Waterland	34
2.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	36
2.3 Toelichting	38
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	38
2.3.2 Resultaatbestemming	39
2.3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2018	39
2.3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2018	46
2.3.5 Wet Normering Topinkomens	55
BIJLAGEN	58
Afkortingenlijst	58
Overhead	60
Taakvelden	60
CONTROLEVERKLARING	62

VOORWOORD

I Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en jaarrekening 2018 van GGD Zaanstreek-Waterland (GGD). Met het jaarverslag en -rekening legt het Algemeen Bestuur van de GGD verantwoording af over de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden uit de programmabegroting binnen de Gemeenschappelijke Regeling (GR). Wij rapporteren graag over stand van zaken in de programma's:

1. Monitoren, signaleren en Adviseren
2. Uitvoerende taken gezondheidsbescherming
3. Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises
4. Toezicht

In deze rapportage is ter informatie de financiële stand van zaken van de projectmatige werkzaamheden vermeld, maar niet opgenomen in het resultaat. Inhoudelijk verslag en de financiële rapportage over projectmatige werkzaamheden gebeurt separaat aan de opdrachtgevende gemeente.

II Algemeen

De GGD werkt en denkt vanuit preventie en eigen regie van mensen op hun gezondheid. Gemeenten hebben daarin een belangrijke verantwoordelijkheid. De nadruk ligt niet alleen op de aanpak van problemen van burgers, maar veel meer op het voorkomen daarvan. GGD Zaanstreek-Waterland ondersteunt de gemeenten bij het realiseren van hun doelstellingen in het kader van preventie, sociale veiligheid en de publieke gezondheid. Dit is waar ook in 2018 onze professionals vol enthousiasme samen met de gemeenten en ketenpartners aan hebben gewerkt. Dit heeft mooie resultaten opgeleverd. Wij rapporteren hier over bij de programma's in de volgende hoofdstukken. Een aantal algemene ontwikkelingen halen wij graag naar voren.

Verkiezingen en samenstelling Algemeen Bestuur

De verkiezingen en de vorming van nieuwe colleges zijn voor de GGD een belangrijke gebeurtenis. Ten behoeve van de continuïteit van beleid en uitvoering schenkt de GGD veel aandacht aan het inwerken van de bestuursleden. Speerpunt blijft dat de GGD nauw aansluit bij de gemeentelijke ontwikkelingen. Goede relaties tussen de gemeenten en de GGD vormen daarvoor de basis. De GGD investeert veel in de contacten met gemeenten, van bestuurders en raadsleden tot beleidsambtenaren.

Strategische agenda 2018-2021

Op basis van de landelijke preventieprioriteiten, zoals benoemd in de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2016-2019, de landelijke en regionale gezondheidscijfers, de lokale input van vertegenwoordigers van gemeenten, en de lokale gezondheidsnota's (voor zover gereed) heeft de GGD in de Strategische Agenda 2018-2021 twee ambities geformuleerd voor de komende vier jaar. Deze ambities zijn:

1. Een gezonde leefstijl: *De GGD richt zich op het bevorderen van een gezonde(re) leefstijl van onze inwoners door de inzet van preventieve activiteiten.*
2. Een gezonde en veilige leefomgeving: *De GGD draagt bij tot het creëren van een gezonde leefomgeving, die bewoners uitnodigt tot het ontwikkelen van gezond gedrag.*

De Strategische Agenda is door het Algemeen Bestuur op 18 oktober 2018 vastgesteld.

Stakeholdersonderzoek

In september 2018 startte de GGD een stakeholdersonderzoek onder ketenpartners. Dit onderzoek is een vervolg op het eerdere stakeholdersonderzoek onder gemeenten (najaar 2017). De eerste resultaten zijn bekend. Uit het onderzoek komt naar voren dat de GGD een goede relatie heeft met de

ketenpartners (7,4) dat zij tevreden zijn over de medewerkers en de rol die de GGD heeft bij het signaleren van gezondheidsproblemen en de preventie daarvan. Aandachtspunten liggen op het terrein van slagvaardigheid en flexibiliteit. In het voorjaar van 2019 worden de resultaten in een rondetafelconferentie besproken om te reflecteren op de uitkomsten en verbeterinitiatieven.

Kwaliteit van dienstverlening

De GGD Zaanstreek-Waterland is in 2018 opnieuw gecertificeerd op basis van de HKZ norm Publieke Gezondheid. De auditors gaven aan dat de GGD continue werkt de realisatie van haar beleid, doelstellingen en prestatie-indicatoren. De klanttevredenheid is hoog.

Flexibilisering JGZ

Eind 2017 is de visie JGZ vastgesteld. Dit betekent een andere, flexibele, werkwijze van de JGZ. Met de medewerkers is invulling gegeven aan flexibilisering en taakherschikking. De implementatie van de nieuwe werkwijze verloopt volgens planning. In 2018 zijn een aantal belangrijke stappen gezet. Deze stappen zijn:

- Flexibilisering en taakherschikking. Uitgangspunt van de jeugdgezondheidszorg Zaanstreek-Waterland is dat ieder kind en elke ouder andere behoeften kan hebben aan ondersteuning en informatie vanuit de jeugdgezondheidszorg. Door tijd vrij te spelen in de basiszorg voor gezonde kinderen, kunnen we extra ondersteuning of zorg bieden aan risicokinderen. Door flexibilisering is meer tijd en aandacht voor de risicokinderen en voor specifieke lokale wensen ontstaan. De knip tussen aanbod 0-4 jaar en 4-12 jaar is opgeheven.
- Innovatie in communicatie. Het afgelopen half jaar is de vragenlijst die gebruikt wordt op de VO-scholen verder doorontwikkeld in overleg met ouders, jongeren en zorgcoördinatoren van scholen. De vragenlijst is gebaseerd op shared decision making. In september is gestart met de nieuwe werkwijze en in januari 2019 volgt een eerste evaluatie. Naast deze werkwijze worden dit schooljaar interactieve workshops aangeboden aan de 4^e klassen van het VO. Hier wordt heel positief op gereageerd. Voor ouders is de GroeigidsApp ontwikkeld die in mei is gelanceerd. Deze app geeft ouders inzicht in de ontwikkeling, gezondheid en opvoeding van hun kind.
- Bij de aanvang van het schooljaar 2018-2019 is gestart met een project op het basisonderwijs. Ook hier wordt samen met professionals, ouders en onderwijs onderzoek gedaan naar de optimale werkwijze van de JGZ teams ten aanzien van de basisschoolleerlingen.
- De Jeugdgezondheidszorg profileert zich meer in de wijk in samenwerking met een wijkteam, jeugdteam en andere professionals (multidisciplinair), zelforganisaties en vrijwilligers. Zo heeft Team Jeugd Zuid een 'klas-school-wijkplan' ontwikkeld.

Visie en organisatie ontwikkeling

Gebaseerd op de in december 2016 door het Algemeen Bestuur vastgestelde visie op de GGD zijn verdere stappen gezet in de organisatieontwikkeling. In het in 2018 ontwikkelde Organisationsplan fase III is voorgesteld een separate sector Toezicht voorzien en binnen de sector Bedrijfsvoering een team Publieksdienstverlening.

De GGD kent drie sectoren:

- Sector Strategie & Ontwikkeling: gericht op strategie, beleid en ontwikkeling op het terrein van publieke gezondheid. Binnen deze sector zijn de taakvelden epidemiologie, beleid, gezondheidsbevordering, de teams Veilig Thuis en MOB/VSO/MBZ ondergebracht evenals de langdurige projecten (Omgevingswet, Toezicht en de integraliteit van de overlegtafels rond het Veiligheidshuis).
- Sector Preventie & Zorg: gericht op de dienstverlening in het kader van de uitvoering van de producten en diensten op het terrein van de Jeugd en Infectieziektebestrijding en omvat de teams Jeugd, Gezondheidsondersteuning Infectieziektebestrijding en Straathoekwerk.
- Sector Bedrijfsvoering: gericht op de ondersteuning van het primaire proces en bedrijfsvoering in het algemeen.

1 JAARVERSLAG

1.1 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording heeft dezelfde opzet als de programmabegroting. In de programmabegroting zijn de vragen gesteld "Wat willen we bereiken?", "Wat doen we hiervoor?" en "Wat kost het?". In de programmaverantwoording worden de vragen beantwoord "Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?" en "Wat heeft het gekost?".

1.1.1 Programma 1 Monitor, signaleren en adviseren

Inhoud van dit programma:

De GGD adviseert de gemeente over hun beleid op het gebied van gezondheidspreventie, -bevordering en -bescherming. Monitort, signaleert en adviseert op basis van de breed beschikbare gegevens. De GGD is kenniscentrum voor onderzoek en brengt gezondheidsproblematiek op wijk/buurniveau in kaart, adviseert over effectieve aanpak, participeert in beleidsnetwerken en legt verbinding tussen partijen.

Taken

Onder dit programma vallen de volgende taken:

Programma 1 Monitor, signaleren en adviseren		
10117001	Advisering lokaal gezondheidsbeleid	Basistaak
10117002	Epidemiologie	Basistaak
10117003	Gezondheidsbevordering	Basistaak

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Algemeen effect
Het direct en indirect bevorderen van de gezondheid en sociale veiligheid van de inwoners van de regio.

Beoogde resultaten
Inzicht hebben in de gezondheidssituatie in de regio en geadviseerd over regionale prioriteiten.
Bevorderen van gezondheid van mensen en voorkomen van chronische ziekten door een integrale aanpak met aandacht voor participatie en eigen regie van de inwoners.
Stabiliseren of terugbrengen van sociaal economische gezondheidsverschillen.
Gemeenten zijn ondersteund bij de ontwikkeling van een lokaal gezondheidsbeleid.

	Begroot voorgenomen activiteit	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
A	Monitor onderzoeken 0-100 jaar	16 verzoeken van gemeenten voor extra analyses zijn gehonoreerd	13
		Via panelonderzoek zijn twee onderzoeksvragen uitgezet	2
C	Advisering op het gebied van lokaal gezondheidsbeleid	Aantal ondersteuningsvragen	74
D	Inventariseren behoefte aan maatwerk bij gemeenten	De accounthouder heeft structureel contact met gemeente: aantal contacten tussen accounthouder en gemeente in wisselwerking	15
E	Ontwikkelen en aanbieden en adviseren van preventieprogramma's jeugdigen	Aanbieden van 7 thema's in overleg met JOGG en GO	7
F	Ondersteunen van het onderwijs bij het behalen van vignet Gezonde School	Ondersteunen van 30% scholen Zaanstreek; 10 % scholen Waterland	Zaanstreek: 62% Waterland: 29%
G	Ontwikkelen en aanbieden van preventieprogramma's volwassenen	Aanbieden 2 thema's in overleg met lokale teams, ketenpartners en GGD intern	5
H	Ontwikkelen en aanbieden van preventieprogramma's ouderen	Aanbieden van 2 thema's in overleg met lokale teams, ketenpartners en GGD intern	5
I	Academisering en innovaties	Ontwikkeling van 2 maatwerkprojecten	2
J	Ondersteunen van interne afdelingen inclusief projecten	Analyse van 10 interne vragen	19
		Ondersteunen bij de ontwikkeling van 5 projecten	7

Monitoring gezondheidssituatie: afgesproken aantal analyses zijn behaald

De GGD monitort de gezondheid. Dit doet het team Epidemiologie door het zelf verzamelen van informatie door middel van enquêtes onder verschillende leeftijdsgroepen, door analyse op interne gegevens zoals overgewicht onder de jeugd en door het verzamelen van informatie bij andere instellingen, bijvoorbeeld over dementie en sterfte. Gemeenten vinden deze informatie over gezondheid op de gezondheidsverkenning (www.gezondheidsverkenning.ggdzw.nl) en de cijferwebsite (www.gezondheidincijfers.ggdzw.nl). Gemeenten kunnen op basis van deze informatie zelf analyses maken op regionaal, lokaal en wijkniveau. Daarnaast blijft de behoefte voor verdieping (bijvoorbeeld op thema, zoals verslavende middelen, overgewicht, armoede, leefomgeving en mantelzorg) en de vraag naar wijkprofielen stijgt. Bovendien adviseert het team Epidemiologie over de interpretatie van de verzamelde gegevens, zoals bijvoorbeeld bij de opstelling van de nota's gezondheidsbeleid of bij subsidieaanvragen.

Panelonderzoek: onderzoek naar zongedrag en gezonde en veilige leefomgeving

Een onderzoekspanel kan op snelle en eenvoudige wijze de meningen, ervaringen en behoeften van inwoners peilen met betrekking tot diverse gezondheidsonderwerpen. Hiermee levert het panel informatie op die de GGD en gemeenten kunnen gebruiken om gerichte activiteiten te organiseren om de gezondheidssituatie van de inwoners te verbeteren. In 2017 heeft een panelonderzoek plaatsgevonden over psychische gezondheid. Maart 2018 is dit onderzoek gepresenteerd. Een tweede panelonderzoek naar zongedrag is in juli gestart en gepubliceerd (www.panel.ggdzw.nl). In het najaar 2018 is een panelonderzoek naar gezonde en veilige leefomgeving gedaan, samen met de veiligheidsregio. Dit wordt in 2019 gepubliceerd.

Accounthouders: toenemend aantal vragen van gemeenten

Binnen de GGD zijn twee accounthouders aangesteld om de relatie met de gemeenten te versterken. De accounthouders hebben periodiek overleg met de gemeenten. De gemeenten weten de GGD hierdoor steeds beter weten te vinden. Het aantal vragen en verzoeken van gemeenten om informatie neemt toe.

De Omgevingswet en openbare gezondheid

De inrichting van de omgeving kan bijdragen aan de realisatie van een gezondere samenleving. Per 2021 is de Omgevingswet van kracht. De Omgevingswet beoogt een meer samenhangende afweging van belangen en een verbetering van de fysieke leefomgeving. De ambitie van de Rijksoverheid is om op termijn te komen tot een leefomgeving die een positieve invloed heeft op de gezondheid en die gezond gedrag stimuleert. Samen met de Omgevingsdienst, de Veiligheidsregio en het Hoogheemraadschap oriënteert de GGD zich op haar rol. De ambitie van de GGD is om het thema gezondheid concreet vorm te geven in de fysieke omgeving, door integraal te adviseren over gezondheid-beschermende en -bevorderende maatregelen. In 2018 heeft de GGD geadviseerd over het Galgeriet (Monnickendam), Achtersluispolder en Hembrugterrein (Zaanstad), en De Koog (Purmerend).

Advisering lokaal volksgezondheidsbeleid

Alle regiogemeenten ontwikkelen een nota gezondheidsbeleid. De GGD ondersteunt en adviseert de gemeenten daarbij. Dit doen we onder andere door het beschikbaar stellen van informatie en data. Aan de gemeenten is aangeboden om de gegevens uit de gezondheidsmonitor in de gemeente te presenteren.

Aanbod van preventieprogramma's

Gezonde School

Op basis van de resultaten van de gezondheidsmonitor en de landelijke en regionale speerpunten van gezondheidsbeleid zijn de thema's voor de ontwikkeling van preventieprogramma's vastgesteld. De GGD besteedt structureel aandacht aan gezondheidsbevordering bij jeugdigen door middel van de Gezonde School methodiek. Een Gezonde School is een school die structureel aandacht besteedt aan gezondheid. De GGD motiveert scholen om Gezonde School te worden en kan de scholen hierbij ondersteunen. De GGD biedt allerlei preventieprogramma's aan, zoals:

- Genotmiddelen (alcohol, roken, drugs)
- Gezond Gewicht

- Sport & bewegen
- Relaties en seksualiteit
- Psychosociale ontwikkeling
- Gamen

29 Scholen hebben een vignet Gezonde School. Gezamenlijk hebben zij 35 certificaten behaald. De top 3 van thema's bestaat uit Voeding, Bewegen & Sport en Welbevinden. 49 Scholen werken aan het behalen van een eerste of tweede certificaat onder begeleiding van een Gezonde School adviseur van de GGD.

Naast de Gezonde school zijn drie grote kinderopvangorganisaties geschoold in de Gezonde Kinderopvang-aanpak en de thema's. Zij worden in 2019 verder begeleid om de aanpak te implementeren binnen de organisatie.

Genotmiddelen

Voor de gemeenten Purmerend, Waterland en Zaanstad is in samenwerking met de gemeenten en de Brijder Stichting een lokale aanpak genotmiddelen opgesteld.

In het kader van de aanpak alcoholmatiging is uitvoering gegeven aan de landelijke campagne Ik Pas 30 dagen zonder alcohol. Naast deze campagne is landelijk de maand oktober aangewezen als Stoptober. De GGD heeft de landelijke campagne in de regio ondersteund.

Volwassenen en ouderen

Tevens ontwikkelt de GGD, op basis van landelijke en regionale ontwikkelingen en de resultaten van de gezondheidsmonitor, een aanbod voor de doelgroep volwassenen en ouderen. Bij de doelgroep volwassenen en ouderen zijn thema's relevant als eenzaamheid, overbelaste mantelzorgers, laaggeletterdheid en alcoholgebruik.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 76.424	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.131.512	€ 1.131.512	€ 1.111.356
Lasten regulier	€ 1.078.667	€ 1.068.512	€ 1.048.356
Tussenresultaat	€ 129.269	€ 63.000	€ 63.000
Toevoeging aan reserves	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Onttrekking aan reserves	€ 48.095	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 114.364	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.2 Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Inhoud van dit programma:

In de wet Publieke Gezondheid zijn een aantal gezondheid beschermende taken opgenomen waarvoor specialistische deskundigheid van belang is. In de wet is vastgelegd dat een aantal gezondheid beschermende taken door de GGD moeten worden uitgevoerd. Daarnaast voert de GGD, voor de acht gemeenten, een aantal aanvullende contracttaken uit.

Taken

Onder dit programma vallen de volgende taken:

Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbevordering		
Algemene Gezondheidszorg		
20205001	Infectieziektenbestrijding	Basistaak
20205002	SOA-bestrijding	Basistaak
20205003	TBC-bestrijding	Basistaak
10218001	Medische milieukunde	Basistaak
20205004	Reizigersadvisering en -vaccinatie	Basis+taak
Jeugdgezondheidszorg		
20201001	Jeugd 0-4	Basistaak
20201002	Jeugd Basisonderwijs	Basistaak
20201003	Jeugd Voortgezet Onderwijs	Basistaak
20201004	Rijksvaccinatieprogramma	Basistaak
20201005	Zorgcoördinatie kindgericht	Basistaak
20201007	Speciaal Onderwijs	Basistaak
20201008	Opvoedingsondersteuning en groepsvoorlichting	Basistaak
20201009	Inloopsprekuren en telefonische bereikbaarheid	Basistaak
20204002	Calamiteiten op school	Basistaak
20204004	Prenatale en postnatale zorg	Basistaak
20204006	Opvoedspreekuur en ondersteuning	Basistaak
20204014	Coördinatie netwerk Integrale Vroeghulp	Basistaak
Maatschappelijke gezondheidszorg		
10206001	Meldpunt overlast en bemoeizorg	Basistaak
10206002	Vroegsignalering	Basis+taak

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming: Algemene gezondheidszorg

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Effect
Het voorkomen van infectieziekten en het beperken van het voorkomen van gezondheidsrisico's /-schade voor de inwoners van de regio wanneer een infectieziekten zich voordoet. Het taakveld medische milieukunde heeft als doel het verminderen van gezondheidsrisico's door milieuaspecten.
Het voorkomen van maatschappelijke onrust bij milieu-incidenten en uitbraak van infectieziekten.

Beoogde resultaten
Het adequaat handelen bij uitbraak infectieziekte op verschillende schaalgrootte.
Het voorkomen van verspreiding van met een seksueel overdraagbare aandoening.
Een bijdrage leveren in het kader van seksuele gezondheidszorg aan jongeren tot 25 jaar.
Het voorkomen van verspreiding van tbc (preventie en behandeling).
Mogelijk impact van infectieziekten op asielzoekers en statushouders tot een minimum beperken.
Het voorkomen van onnodige onrust door (blootstelling aan) schadelijke milieufactoren.
Het voorkomen c.q. beperken van gezondheidsschade bij milieu-incidenten.

	Begroot voorgenomen activiteit	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
A	Aantal adviezen meldingsplichtige infectieziekten	250	167
B	Aantal adviesaanvragen afhandeling	450	1178
C	Informeren van burgers en organisaties	4 nieuwsbrieven	4
	Informeren individuen en organisaties	maandelijke update website	up to date
		2 nieuwsbrieven	2
D	Contactonderzoek	30	31
E	Aantal SOA spreekuren	145	137
F	Verzorgen van voorlichting seksuele gezondheid	5	5
G	Uitvoeren Mantoux testen	300	335
H	BCG vaccinaties	280	186
I	Maken röntgenfoto's	400	179
J	Bron- en contactonderzoek	180	138
K	LTBI, latente tuberculose infectie	34	51
L	IGRA-verwijzingen* (verwijzing voor micro bacteriologisch bloedonderzoek naar latente tuberculose)	104	117
M	Vaccinaties en advisering van reizigers	4600 consulten	7817
		6400 vaccinaties	9319

	Begroot voorgenomen activiteit	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
K	Uitvoeren van milieuonderzoeken	10	0
L	Advisering m.b.t. milieufactoren	90 adviezen per jaar	91

Bij Infectieziektebestrijding zijn de prestatiedoelstellingen afhankelijk van het aantal (advies) vragen, infecties en immigranten die naar ons toekomen. Zijn er veel meldingen van infecties bij algemene infectieziektebestrijding (IZB) en TBC, dan wordt het aantal adviezen binnen de meldingsplicht hoger en eveneens het bron- en contactonderzoeken.

Algemene Infectieziektebestrijding: toenemend aantal adviesvragen

Dit jaar waren er minder meldingen van meldingsplichtige infectieziekten, maar heeft de algemene infectieziektebestrijding veel adviezen gegeven omtrent allerlei vaccinaties, vanuit het Rijks Vaccinatie Programma maar ook vaccinaties op maat. Ook zijn er naar aanleiding van het veelvuldige nieuws omtrent de meningokokkenvaccinatie en de kinkhoestvaccinatie voor zwangere vrouwen en mensen die werken met kinderen tot 6 maanden veel adviesaanvragen geweest. De GGD merkt dat zowel burgers als professionals, maar ook scholen en kinderdagverblijven, steeds vaker advies inwinnen bij Infectieziektebestrijding. Het aantal adviesaanvragen is in 2018 meer dan verdubbeld. De verwachting is dat deze trend zich zal voortzetten.

Sense/SOA

In de spreekuren zijn 1394 consulten gedaan, waarvan 1048 voor cliënten jonger dan 25 jaar. Het vindpercentage overall is 17,5%. Daarnaast zijn er 250 thuish testen verstuurd waarbij het vindpercentage 15% was.

In juli van dit jaar was het Wereld Aidscongres in Amsterdam, onze GGD heeft daar bezoekers, die dit wenste en hiervoor in aanmerking kwamen (uit de hele wereld) op HIV getest. Dit was een landelijke actie met inbreng van vele GGD-en.

TBC: verschuiving van mantouxtesten naar IGRA testen

De cijfers geven een beeld tot 1 september. Helaas zijn er op dit moment geen actuele cijfers van de TBC in verband met de overstap (per 27/8/18) naar een nieuw landelijk programma iTBC. In verband met deze overstap kan de GGD zelf geen cijfers uit iTBC halen.

De cijfers tot september laten een duidelijke verschuiving van het aantal röntgenfoto's naar Mantoux- en IGRA testen zien in verband met de nieuwe manier van screenen van immigranten uit hoog risicolanden. Een IGRA-test (Interferon Gamma Release Assay) is een bloedtest waarmee een besmetting met tuberculose kan worden vastgesteld. Wanneer er een latente TBC besmetting wordt geconstateerd vindt preventieve behandeling en controle plaats. Dit vergt meer inzet van de GGD dan bij alleen röntgenfoto's, maar is volledig gericht op preventie om uitbraak van TBC te voorkomen. De verwachting is dat dit in verband met het toenemende aantal immigranten uit hoog risicolanden nog verder zal toenemen.

Reizigersadvisering

Door de aantrekkelijke economie merkt de GGD dat steeds meer mensen reizen maken, ook naar verre oorden. Zij komen bij de GGD voor reizigersadvies en vaccinaties die nodig zijn voor hun reis. De GGD is een betrouwbare partij voor deze groep burgers, mede omdat de expertise van een arts tijdens de spreekuren inzetbaar is indien nodig bij contra-indicaties.

Medische milieukunde

Medische Milieukunde adviseert de gemeenten en inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland over potentiële gezondheidsrisico's van de leefomgeving, zowel binnen als buiten de woning. Het aantal adviezen van medische milieukunde ten opzichte van voorgaande jaren stijgt. Het gaat met name over thema's als binnenmilieu (vocht en schimmel), asbest, fijnstof, luchtkwaliteit en geluidsoverlast. Voor deze adviezen was geen nader onderzoek nodig. Bij de advisering is gebruik gemaakt van reeds bestaande meetgegevens en informatie.

Naast gerichte vragen over potentiële gezondheidsrisico's is de GGD steeds meer betrokken bij advisering aan gemeenten in het kader van de Omgevingswet.

Wat heeft het gekost?

	1e		
	Realisatie	begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 863.345	€ 674.042	€ 674.042
Baten bijdrage gemeenten	€ 1.030.493	€ 1.030.493	€ 1.003.934
Incidentele baten	€ 23.965	€ -	€ -
Lasten regulier	€ 1.796.816	€ 1.704.535	€ 1.677.976
Incidentele lasten	€ 97	€ -	€ -
Tussenresultaat	€ 120.890	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ 21.237	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 99.653	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming: Jeugdgezondheidszorg

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Effect
Het voorkomen, bewaken en beperken van gezondheidsbedreigingen, ontwikkelingsstoornissen en psychosociale problematiek bij kinderen van -9 maanden tot 18 jaar en het gezin waartoe zij behoren gericht op normaliseren en daarmee het optimaal functioneren van individuen in de maatschappij te bevorderen.

Beoogde resultaten
Voorkomen en beschermen van kinderen tegen gezondheidsbedreigingen en ontwikkelingsstoornissen.
Normaliseren, informeren, adviseren en versterken van ouders/verzorgers in hun rol als opvoeders.
Bevorderen van individuele ontwikkelingskansen van kinderen.
Bevorderen van een gezonde fysieke en psychosociale ontwikkeling ter voorkoming van (onderwijs) achterstanden en daarmee hoge maatschappelijke kosten.

	Begroot voorgenomen activiteit	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
A	Hielprik en gehoorscreening bij pasgeboren kinderen	90% bereik gehoortest	98%
		100% bereik hielprik	90%
B	Begeleidingscontacten/huisbezoeken	huisbezoeken pasgeborenen (2 weken huisbezoek)	3254
		1.100 begeleidingscontacten via huisbezoek	946
C	Periodiek onderzoek naar gezondheid en ontwikkeling	95% opkomst bij reguliere consulten 0-4 jaar	98%
		10% extra consult op indicatie in relatie tot het totaal aantal reguliere CM	13%
		90% opkomst bij reguliere consulten 4-12 jaar (excl logopedie)	96%
		25% indicatieve contactmomenten leeftijd 4-12 jaar in relatie tot het totaal aantal reguliere CM	42%
		95% deelname gezondheidsonderzoek doktersassistenten bij 12-19 jaar	99%
D	Het houden van (inloop)sprekken	Elke week minimaal 1 inloopsprekuren per locatie	ja
		40 uur per week bereikbaarheid	ja
		4.000 vragen van ouders beantwoorden op het (lokale) verpleegkundig inloopsprekuren	4420
		2.500 vragen van ouders beantwoorden op het telefonisch verpleegkundig spreken	2895
E	Coördinatie van zorg	1000 keer zorgcoördinatie contactmoment	1588
		1000 keer Vinger aan de pols contactmoment	740
F	Rijksvaccinatieprogramma	90-95% bereik met vaccinatie 0-4 jaar	93%
		95% opkomst bij 9-jarigen vaccinatie	95%
		60% opkomst bij HPV vaccinatie	38,6
G	Screening op stem/spraak en taal ontwikkeling	95% opkomst bij screening	99%
		1250 indicatief consult logopedie	1100
		100% afhandeling follow-up uit de screening	93%
H	Pre en postnatale zorg	25% deelname van aantal zwangeren aan cursussen in het jaarcohort	30%
I	Opvoedondersteuning	1.200 gesprekken met ouders	85%

Contactmomenten Jeugdgezondheidszorg; opkomstpercentage meer dan 95%

Het bereik van de jeugdgezondheidszorg is groot. Het opkomstpercentage van de consulten bij JGZ is hoger dan gepland. Het aantal indicatieve contactmomenten is hoger dan gedacht. De belangrijkste redenen voor een indicatief onderzoek 0-18 jaar zijn afwijkingen in gehoor en visus, (over)gewicht en psychisch/sociaal functioneren.

Bij 90% van de pas geboren wordt door de GGD de hielprik gegeven. Bij kinderen die 72 uur na de geboorte nog in het ziekenhuis liggen, wordt de hielprik door de verpleegkundigen in het ziekenhuis gezet. De huisbezoeken bij kinderen die in verhuizen en bij vluchtelingen worden vaak uitgesteld omdat ze eerst op een bureau uitgenodigd worden. Het komt regelmatig voor dat bij in verhuizingen er een huisbezoek in de vorige woonplaats heeft plaatsgevonden.

In het kader van eigen regie van cliënten en de flexibilisering is het aantal indicatieve contactmomenten toegenomen.

Het aantal contactmomenten Vinger aan de pols is lager dan begroot. Het aantal contactmomenten Zorg coördinatie is echter meer dan begroot. De verschillen zijn waarschijnlijk te verklaren door registratiefouten.

Voortgezet onderwijs

De JGZ heeft in samenwerking met ouders, jongeren en scholen de werkwijze voor het voortgezet onderwijs onder de loep genomen en wijzigingen ingevoerd waar alle zorgcoördinatoren in het VO in de hele regio hun akkoord op hebben gegeven. De nieuwe werkwijze behelst onder andere: het gebruik van een kortere vragenlijst die beter bij de leefwereld en wensen van jongeren aansluit; snelle en directe benadering (via telefoon en whats app) door jeugdverpleegkundige of jeugdarts in geval van niet verschijnen op een afspraak zonder bericht en bij signalen van mishandeling of spoed. Deze werkwijze is geïmplementeerd aan het begin van het schooljaar 2018/2019 en voldoet aan alle verwachtingen. De nieuw ontwikkelde schoolrapportages die worden besproken met de zorgcoördinatoren, geven de scholen een goed inzicht over de gezondheidstoestand van hun leerlingen.

Rijksvaccinatieprogramma: uitbreiding van het aantal vaccinaties per 2019

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) beschermt kinderen in Nederland tegen gevaarlijke en soms dodelijke infectieziekten. Binnen het programma krijgen kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar vaccinaties tegen twaalf infectieziekten: difterie, kinkhoest, tetanus, polio (dktp), bof, mazelen, rodehond (bmr), infectie met Haemophilus influenzae type b, hepatitis B, meningokokken MenACWY, pneumokokken-infecties (Pneu) en humaan papillomavirus-infecties (HPV).

Met ingang van 2019 verandert de organisatie en financieringsstructuur van het RVP. De gemeenten worden, in plaats van het RIVM, de opdrachtgever en financier, en beleggen deze taak bij de Jeugdgezondheidszorg. De nieuw ingevoerde vaccinaties en de uitbraakcampagne worden vooralsnog gefinancierd door het RIVM.

In de afgelopen jaren is de vaccinatiegraad voor de meeste vaccinaties licht gedaald. In alle GGD regio's wordt een daling gezien; dit lijkt een landelijke trend. Een trend die momenteel gelukkig wel tot stilstand lijkt te komen. De daling zet zich landelijk niet voort. In de gemeente Edam-Volendam is de daling hoger dan gemiddeld. De GGD onderzoekt in samenwerking met Sarphati Initiatief Academische Werkplaats Publieke Gezondheid, de motivatie van ouders om hun kinderen niet te vaccineren. Dit onderzoek liet verrassende resultaten zien. Met de gemeente Edam-Volendam is afgesproken dat in 2019 verder wordt gegaan met het investeren in onderzoek naar de HPV. Het idee is de HPV te gaan geven bij het consult in groep 7 op het CJG.

Daarnaast zien we bij de uitvoering van de MenACWY campagne veel meisjes die op 14 jarige leeftijd alsnog besluiten zich te laten vaccineren tegen HPV, zogenoemde spijtoptanten. We hopen dat deze trend zich voortzet bij de grote inhaalcampagne in de eerste helft van 2019.

Logopedische screening

Rond de leeftijd van 5 jaar worden alle kinderen op taal/spraak gescreend door de logopedist. De leeftijd waarop kinderen worden gescreend loopt geleidelijk aan op. Er zijn minder screeningen gepland in verband met tijdelijk onvervulde vacatures door pensionering van een medewerker en ziekteverzuim. De opkomst laat geen afwijkingen zien. De screening wordt op school uitgevoerd en leerlingen worden uit de klas gehaald. Van 1% van de uitgenodigde kinderen geldt dat ouders hun kinderen afmelden voor een screening, meestal omdat de hun kind al onder behandeling is.

Doordat er minder screenings zijn gepland zijn er ook minder indicatieve consulten naar aanleiding van de screening uitgevoerd.

Er is in voorgaande jaren een achterstand ontstaan op werkzaamheden die de logopedisten uitvoeren binnen de GR (logopedische screening en daaruit voortvloeiende contactmomenten) door tekort aan formatie. Het tekort aan formatie in relatie tot het aantal te screenen kinderen is inmiddels aardig opgevangen, waardoor de achterstand niet verder oploopt. De achterstand is nu ongeveer 25%. Echter is er op dit moment geen extra formatie beschikbaar om de achterstand in te lopen of weg te werken. Dit heeft tot gevolg dat kinderen nog steeds gezien worden op een latere leeftijd, hierdoor blijft er minder tijd binnen de taalgevoelige periode over om effectief te benutten.

Taal/laaggeletterdheid

Naast de reguliere taken hebben de logopedisten kans gezien om mede aan de basis te staan van het regionaal taalakkoord (met als doel bestrijden van laaggeletterdheid en verminderen van taalachterstanden) en een project 'Op weg naar een geletterde generatie in de regio Zaanstreek-Waterland' gestart. Dit project wordt in 2019 vervolgd.

Post- en prenatale cursussen: 30% ouders maakt er gebruik van

Het afgelopen jaar heeft 30% van de aanstaande en jonge ouders deelgenomen aan één of meerdere cursussen (1002 deelnemers). De GGD streeft naar meer diversiteit in het aanbod en werkt samen met andere partijen. Dit lijkt in een behoefte te voorzien. Naast de cursussen zijn er ook diverse themabijeenkomsten gehouden over onder andere borstvoeding en hechting.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings-wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.282.643	€ 844.098	€ 844.098
Baten bijdragen gemeenten	€ 7.762.305	€ 7.762.305	€ 7.602.502
Lasten regulier	€ 9.219.584	€ 8.606.403	€ 8.446.600
Tussenresultaat	€ -174.636	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ 1.901	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ 1.901	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -174.636	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming: Maatschappelijke gezondheidszorg

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Effect
Het voorkomen cq beperken van overlast voor de leefomgeving voortkomend vanuit problematische individuele situaties en daarmee het vergroten van de leefbaarheid en sociale veiligheid in buurten en wijken.

Beoogde resultaten
Voorkomen en terugbrengen van (escalatie) problematische situaties in de leefomgeving.
Verbeteren van leefomstandigheden van individuen door hen toe te leiden naar passende zorg.
Verbeteren van de samenwerking tussen ketenpartners.
Zorgdragen dat onverzekerden verzekerd raken.

	Begroot voorgenomen activiteit	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
A	Probleeminventarisatie n.a.v. meldingen	604 meldingen	736
B	Toeleiden naar hulpverlening	Afhankelijk van vraag	zie toelichting
C	Samenwerking tussen ketenpartners realiseren	geen	zie toelichting
D	Verzorgen van voorlichting en advies	Afhankelijk van de vraag	zie toelichting
E	Kennis en expertisecentrum	Consultatie aan ketenpartners (reguliere zorg en lokale teams)	zie toelichting
F	Deelname aan overleg 1e of 2e lijns-zorgorganisaties	Organisatie van Overleg Overlast en Bemoezorg met ketenpartners in Zaanstreek en Waterland (8x per jaar)	zie toelichting
		Deelname aan Hometeams	zie toelichting
G	Meldingen onverzekerden in de zorg	125 meldingen	14
H	Inventarisatie n.a.v. meldingen Vroegsignalering	1100 meldingen van de politie	842
		Aantal personen reeds in zorg	314
		Aantal personen in zorg of bekend bij MOB	413

Voor de onderdelen B tot en met F zijn geen exacte cijfers beschikbaar. Wel kan een aantal ervaringsgegevens worden genoemd. Het toe leiden naar hulpverlening (B) en samenwerking realiseren (C, F) zijn onderdelen van de ketensamenwerking en wordt indien nodig succesvol ingezet. Door bemiddeling tussen organisatie kan passende hulp worden georganiseerd. Het MOB verzorgt regelmatig voorlichting en advies (D) aan gemeenten, politie en zorgaanbieders. Zij fungeert zodanig als kennis- en expertisecentrum (E). Het Meldpunt Overlast Bemoezorg heeft structurele contacten met lokale teams om mee te denken in casuïstiek (F).

Meldingen bij het Meldpunt Overlast en Bemoezorg (MOB): ca. 20% meer meldingen dan begroot

De trend dat het aantal meldingen groter is dan begroot (er zijn 604 meldingen begroot) zet door. De verdeling van het aantal meldingen per gemeenten is als volgt:

	2016	2017	2018
Beemster	15	16	12
Edam-Volendam	31	39	51
Landsmeer	17	9	20
Oostzaan	32	11	6
Purmerend	227	179	181
Waterland	26	16	25
Wormerland	34	35	26
Zaanstad	452	358	376
buiten regio	29	25	34
zwervend in regio	22	17	4
missing	0	0	1
Totaal	885	705	736

De problematiek is hoofdzakelijk psychiatrie met bijkomende problematiek. Problemen op méér dan drie leefgebieden is standaard. Verwijzing naar de reguliere zorg wordt vertraagd door de wachtlijsten bij de Fact-teams en het moeilijk verkrijgen van indicaties. Dit laatste speelt met name in Zaanstad. Ook de aanbesteding en nieuwe verantwoordelijken voor een aantal wijkteams in Zaanstad speelt hierbij een rol.

Vroegsignalering verwarde personen (VSO): 842 meldingen

In samenwerking met de politie en ketenpartners werkt de GGD aan de opvang van mensen met verward gedrag op straat. Het doel is om deze mensen zo snel mogelijk naar hulpverlening toe te leiden. Er is intensieve samenwerking met politie en andere ketenpartners. De politie registreert

mensen met verward gedrag en verwijst hen naar de GGD. De GGD onderzoekt of deze persoon al bekend zijn bij de hulpverlening en leidt zo nodig naar hen door. In 2018 zijn 842 meldingen van de politie ontvangen. Dit betreft in totaal 573 personen. Het aantal meldingen per persoon varieert. Ongeveer 8 à 9 personen zijn verantwoordelijk voor veel overlastmeldingen, maar passen niet binnen de reguliere vormen van zorg/begeleiding. Samen met de politie wordt gekeken naar een adequate aanpak in de vorm van 'hand in hand begeleiding'. Met name vanuit de Zaanstreek zijn minder meldingen. Dit werd veroorzaakt door onduidelijkheden omtrent het waarborgen van de privacy. In januari 2018 is een convenant 'gegevensuitwisseling' gesloten tussen politie, GGZ en GGD, zodat aan deze vragen tegemoet is gekomen.

	2016	2017	2018
Beemster	14	15	22
Edam-Volendam	48	59	72
Landsmeer	16	29	32
Oostzaan	13	8	0
Purmerend	291	345	347
Waterland	31	27	24
Wormerland	25	25	16
Zaanstad	399	317	278
buiten regio	59	46	51
zwervend in regio	7	2	0
Totaal	903	873	842

Meldpunt Onverzekerden in de zorg: fors minder meldingen

Per 1 maart 2017 is de subsidieregeling *Onverzekerden in de Zorg* van kracht. Door deze subsidieregeling kan de zorgverlener die zorg verleent aan een onverzekerde, zijn onkosten declareren. Voorwaarde hiervoor is dat de zorgverlener dit meldt bij het landelijk meldpunt van GGD GHOR Nederland (www.meldpuntonverzekerdenzorg.nl). Die stuurt de melding naar de GGD van de regio waar de zorgverlener zich bevindt. Het Meldpunt Onverzekerden in de Zorg (MOZ) is bij de GGD ondergebracht bij het Meldpunt Overlast en Bemoeizorg (MOB). Er zijn 14 meldingen ontvangen. Dit is fors minder dan verwacht, maar past in het landelijke beeld. Op basis van het aantal meldingen heeft de GGD besloten om in de zomerperiode de regeling (nogmaals) onder de aandacht te brengen bij zorgverleners.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten regulier	€ 22.247	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 993.468	€ 993.468	€ 974.372
Lasten regulier	€ 921.276	€ 993.468	€ 974.372
Tussenresultaat	€ 94.439	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Ottrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 94.439	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.3 Programma 3 Publieke gezondheid bij rampen en crises

Inhoud van dit programma:

Wettelijk is vastgelegd dat de directeur Publieke Gezondheid bij rampen en crises verantwoordelijk is voor het gezondheidkundig advies aan de burgemeesters. De GGD voert in het kader van rampen taken uit op het terrein van infectieziekten bestrijding, medisch milieukunde, psychosociale hulpverlening en gezondheidsonderzoek na rampen.

Taken

Onder dit programma valt het volgende taken:

Programma 3 Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises		
30321001	Rampenbestrijding GHOR	Basistaak
30321002	GROP OTO/PSH	Basistaak

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Effect
Het voorkomen cq beperken van zowel fysieke gezondheidsschade als psychosociale klachten bij inwoners ten aanzien van ramp/crisis.

Beoogde resultaten
Verminderen en zo mogelijk opheffen van de negatieve effecten die ontstaan als gevolg van rampen/crisis door versterking van de samenwerking GGD-GHOR.
Adequate interne opschalingstructuur bij crisis.
Het zoveel mogelijk beperken van de psychosociale gevolgen voor getroffen en van ongevallen en rampen.

	Begroot voorgenomen activiteit	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie
A	Afstemmingsoverleg GGD met GHOR-bureau	Directieoverleg: 2x	2
		Beleidsoverleg: 8x	6
		Advisering GHOR: 8x	12
B	Bijeenkomsten focusgroep opgeschaalde zorg	2x	1
		Oef BT/ RBT: 3x	3
		Themabijeenkomst: 2x	2
		Systeemtest: 1x	1
D	GRIP incidenten	Kwalitatieve afhandeling	5
E	Opleiden, trainen en oefenen GROP/GGD	Crisisteam: 4x	4
		PSH: 2x	2
		Alarmering: 1x	1
		Themabijeenkomsten: 7x	7
F	Evaluatie GROP	Zelfevaluatie: 1x	1
		Visitatie: 1x per 3 jaar (2018)	
G	GROP incidenten	Kwalitatieve afhandeling	1
H	Netwerkbijeenkomst ketenpartners	Gerealiseerd ja/nee	ja
I	Themabijeenkomst Publieke gezondheid & veiligheid	Gerealiseerd ja/nee	ja *
J	Implementatie integraal crisisplan GGD	Gerealiseerd ja/nee	ja

Landelijke Meldkamerorganisatie

De meldkamer Noord-Holland, waarin de meldkamers van Kennemerland, Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland, de Marechaussee en de Meldkamer Ambulancezorg Zaanstreek-Waterland in Amsterdam samen gaan, zal volgens de planning in het eerste kwartaal van 2019 operationeel zijn. Vooruitlopend hierop is de meldkamer van Brandweer en Politie in Zaanstreek-Waterland begin juni 2018 naar Haarlem overgegaan.

Eigen GHOR Zaanstreek-Waterland

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft op 29 juni 2018 besloten tot inrichting van de GHOR in Zaanstreek-Waterland. De directeur Publieke Gezondheid (DPG) is door het bestuur gemandateerd deze inrichting op basis van het eerder opgestelde organisatieplan uit te voeren. Met de vorming van een eigen GHOR-organisatie kan goed worden ingespeeld op een aantal regionale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van (opgeschaalde) veiligheid, gezondheid en het sociaal domein.

De inrichting van de GHOR Zaanstreek-Waterland is in 2018 van start gegaan langs de volgende lijn:

- De GHOR valt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid en leiding van de DPG.
- Er wordt uitgegaan van resultaatgerichte, programmatische samenwerking in drie domeinen van de GHOR: acute zorg, publieke gezondheid en multidisciplinair.
- Bovenregionale samenwerking is uitgangspunt voor de vorming van de GHOR Zaanstreek-Waterland. Samenwerking op het gebied van monodisciplinair OTO, beleidsontwikkeling en piketfuncties zouden in NW4-verband opgepakt kunnen worden.

Jaarplan Vakbekwaamheid

Het opleiden, trainen en oefenen van de functionarissen die een rol vervullen in het Crisisplan Publieke Gezondheid (sleutelfunctionarissen) vindt plaats op basis van het jaarplan vakbekwaamheid. Bij de opstelling en uitvoering van dit plan is en wordt nauw samengewerkt met de GGD-en Amsterdam, Kennemerland en Hollands Noorden. Hierdoor is een gevarieerd scholingsaanbod beschikbaar en worden beschikbare mensen en middelen efficiënt ingezet.

Netwerkbijeenkomst ketenpartners

Ieder jaar organiseert GHOR Zaanstreek-Waterland een netwerkbijeenkomst voor zorginstellingen in de regio. Ruim 40 vertegenwoordigers uit de cure- en care-sector kwamen op 12 april 2018 bij elkaar. Tijdens de bijeenkomst stonden de thema's zorgcontinuïteit en GRIP opschaling (Gecoördineerde Regionale IncidentbestrijdingsProcedure) op het programma. Beide thema's leverden veel interessante vragen op. Een rode draad is dat – naast opgeleid en getraind personeel – regelmatig oefenen van groot belang is. Het gaat erom je een basissystematiek eigen te maken zodat je bent voorbereid op de calamiteiten van vandaag én morgen.

Escalatiemodel Griep

Samen met het Netwerk Acute Zorg Noordwest en Spoedzorgnet is door de GHOR een escalatiemodel opgesteld, waarmee de communicatie-infrastructuur tijdens aankomende griep epidemieën moet worden verbeterd. Het doel van dit escalatiemodel is om gezamenlijk (als zorginstellingen) het probleem aan te pakken. Het escalatiemodel is op 2 juni door het Regionaal Overleg Acute Zorg vastgesteld.

Crisisplan publieke gezondheid

Dit plan is op 1 januari 2018 in werking getreden en vervangt het GGD rampen opvangplan (GROP). De GGD beschikt hiermee over een robuuste en transparante crisisorganisatie, die bij alle soorten kleine en grote, interne en externe rampen en crises ingezet kan worden. Eenmaal is het crisisteam ingezet in verband met een TBC besmetting op een kinderdagverblijf. Het opleiden, trainen en oefenen van de functionarissen die een rol vervullen in dit crisisplan (sleutelfunctionarissen) vindt plaats op basis van het jaarplan vakbekwaamheid. Bij de opstelling en uitvoering van dit plan is en wordt nauw samengewerkt met de GGD-en Amsterdam, Kennemerland en Hollands Noorden. Hierdoor is een gevarieerd scholingsaanbod beschikbaar en worden beschikbare mensen en middelen efficiënt ingezet.

Afstemming opschalingsprocedure GGD en gemeenten

De GGD is verantwoordelijk voor de psycho-sociale ondersteuning en hulpverlening (PSH), en werkt bij een inzet volgens een opschalingsprocedure die is vastgelegd in het crisisplan van de GGD. De GGD werkt hierbij samen met Slachtofferhulp, maatschappelijk werk en de GGZ. Sinds de kanteling in het sociaal domein merkt de GGD dat gemeenten bij incidenten ook vaker de regie zelf nemen. Dit

leidt tot verwarring tussen de verantwoordelijkheid en rol van de GGD en die van gemeenten. De GGD is een overleg gestart met de gemeenten om deze verschillende rollen en verantwoordelijkheden op elkaar af te stemmen.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 276.815	€ 247.571	€ 247.571
Baten bijdragen gemeenten	€ 9.089	€ 9.089	€ 6.306
Lasten regulier	€ 284.883	€ 256.660	€ 253.877
Tussenresultaat	€ 1.021	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 1.021	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.4 Programma 4 Toezicht houden

Inhoud van dit programma:

De GGD verricht toezichthoudende taken. Het toezicht kan signaleren en beïnvloedend van aard zijn of meer controlerend (nadruk ligt op het naleven van regels)

Taken

Onder dit programma valt het volgende taken:

Programma 4 Toezicht houden		
10407002	Inspectie huidpenetrerende handelingen	Basistaak
10407004	Inspectie kinderopvang	Basistaak

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Effect
In opdracht van en in samenwerking met gemeenten op een kwalitatief goede manier toezicht uitoefenen op aan inwoners verstrekte dienstverlening. Dit draagt bij aan een aan gezonde en veilige omgeving voor inwoners

Beoogde resultaten
Kinderopvang: houders van kindercentra en gastouders voldoen aan de Wet kinderopvang en bieden een veilige en gezonde omgeving voor de opvang van kinderen.
Jeugdverblijven: houders van jeugdverblijven voldoen aan de Wet op de jeugdverblijven en bieden een veilige en gezonde omgeving voor de opvang van jeugdigen.
Maatschappelijke ondersteuning: calamiteiten en geweldsincidenten worden door aanbieders gemeld, waarna onderzoek bijdraagt aan het voorkomen hiervan in de toekomst. Kwaliteit van dienstverlening wordt getoetst en aanbieders bieden veilige en gezonde dienstverlening aan cliënten.
Tatoeëren en piercen: ondernemers op het gebied van tattoo, piercing en permanente make-up doen hun werkzaamheden op een veilige en gezonde manier.
COA opvang locaties: er wordt op een veilige en gezonde manier opvang verzorgd voor nieuwkomers

	Begroot voorgenomen activiteit	Prestatiedoelstelling per jaar	Realisatie	
A	Inspectie kinderopvang	100% bestaande opvanglocaties	100%	265
		100% nieuwe opvanglocaties	100%	26
		100% nieuwe gastouders	100%	65
		steekproef bestaande gastouders conform afspraak gemeenten		57
B	Inspecties jeugdverblijven	100% bestaande verblijven	100%	0
		100% nieuwe verblijven	100%	0
C	Inspecties tatoeëren en piercen	100% nieuwe aanvragen vergunning	100%	18
		100% her controles lopende vergunningen	100%	7
		Audit PI		1
		Adviezen THZ		3

Inspecties Kinderopvanglocaties (IKO)

Het aantal verplichte inspecties is behaald, maar door maar door langdurige ziekten in het eerste half jaar is dit wel gepaard gegaan met hogere personeelskosten. In 2019 wordt een kosten-batenanalyse uitgevoerd, die wellicht leidt tot aanpassingen van urenafspraken of tarief.

In 2019 treedt een aantal wetswijzigingen in werking, waardoor nog altijd meer uren per inspectie nodig zijn in vergelijking met 2018.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 412.008	€ 445.310	€ 445.310
Baten bijdragen gemeenten	€ 8.713	€ 8.713	€ -
Lasten regulier	€ 539.459	€ 454.023	€ 445.310
Tussenresultaat	€ -118.738	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -118.738	€ -	€ -

Voor de analyse van de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening § 2.3.4 (toelichting op overzicht van baten en lasten).

1.1.5 Programma 5 Contracttaken

Inhoud van dit programma:

De GGD voert aanvullende taken uit op basis van een overeenkomst, in opdracht van gemeenten of derden. Het gaat om taken die passen in de algemene doelstellingen van de GGD en samenhang en synergie kennen met de taken die de GGD uitvoert.

De contracttaken worden uitgevoerd binnen de gemeenschappelijke regeling. Onderstaand wordt inzicht gegeven in de contracttaken die de GGD uitvoert en voor welke gemeente. Verder wordt inzicht gegeven in het budget waarbinnen de betreffende contracttaken wordt uitgevoerd.

Project	Opdrachtgever	Subsidie-bedrag
MSA		
Gezonde school	Zaanstad	€ 28.646
Gezonde school	Achmea	€ 11.916
JOGG	Zaanstad	€ 220.790
JOGG	VU	€ 40.213
Pilot Centrale Zorgverlener	Zaanstad	€ 89.320
Gezond gewicht kansrijk in Zaanstad	FNO	€ 101.544
Suicidepreventieproject (proeftuin)	alle gemeenten	€ 35.463
Suicidepreventieproject (proeftuin)	113online	€ 41.187
Suicidepreventieproject (meldpunt)	Achmea	€ 62.238
Opvang verwarde personen	ZonMW	€ 126.797
Gezonde kinderopvang	Zaanstad	€ 21.186
Open de voordeur	Zaanstad	€ 26.873
ZaansFit!	Zaanstad	€ 17.729
MGZ		
Meldpunt Bijzondere Zorg	Zaanstad	€ 130.414
Meldpunt Bijzondere Zorg	Purmerend	€ 94.437
Straathoekwerk	Zaanstad	€ 922.467
Straathoekwerk	Oostzaan	€ 53.625
Dak- en thuislozentelling jan. 2018	Purmerend	€ 2.790
Dak- en thuislozentelling dec. 2018	Purmerend	€ 2.880
Aanpak overlastgevende personen	Purmerend	€ 6.667
Uit Huis Geplaatsten Opvang	Zaanstad	€ 49
Veilig Thuis	alle gemeenten	€ 2.622.474
Beschermingstafel	Zaanstad	€ 17.827
Naar volgende tabel		€ 4.677.532

Project	Opdrachtgever	Subsidie-bedrag
Van vorige tabel		€ 4.677.532
JGZ		
Bijdrage website	Oostzaan	€ 3.200
Bijdrage website	Wormerland	€ 4.800
VHT	Zaanstad	€ 36.152
VHT	Purmerend	€ 11.620
Centrum Jong	Zaanstad	€ 424.167
Opvoedingsondersteuning	Zaanstad	€ 513.692
Opvoedingsondersteuning en opvoedspreekuur	Purmerend	€ 16.430
Opvoedingsondersteuning	Edam-Volendam	€ 36.146
DAPPER trainingen	Zaanstad	€ 23.104
Extra inzet professionals in de wijk	Purmerend	€ 149.791
Ondersteuning PO, VO en MBO	Zaanstad	€ 246.233
Spreekuur en voorlichting logopedie	Zaanstad	€ 47.104
Spreekuur en voorlichting logopedie	Edam-Volendam	€ 5.000
Spreekuur en voorlichting logopedie	Waterland	€ 2.784
Spreekuur en voorlichting logopedie	Landsmeer	€ 4.329
Kernteam Waterland	Waterland	€ 9.553
Kernteam Landsmeer	Landsmeer	€ 9.639
Logopedische screening Kernschool	Zaanstad	€ 6.940
VVE Intermediair en Toeleiding VVE	Zaanstad	€ 30.137
VoorZorg	Zaanstad	€ 159.988
VoorZorg	Purmerend	€ 63.992
VoorZorg	Edam-Volendam	€ 5.441
Inzet arts in Zorgteam	Edam-Volendam	€ 21.681
Inzet CJG	Purmerend	€ 102.595
Inzet CJG	Wormerland	€ 72.910
Inzet CJG	Oostzaan	€ 63.342
Inzet CJG	Beemster	€ 113.425
Impuls flexibilisering JGZ	Purmerend	€ 233.806
Taalvaardigheids-check	Zaanstad	€ 21.456
Zaanse Taalacademie	Zaanstad	€ 85.333
Peuter-IB	Zaanstad	€ 128.919
Coördinatie netwerk Integrale Vroeghulp	Zaanstad	€ 15.300
PGO groep 7	Purmerend	€ 7.849
PGO groep 7	Zaanstad	€ 9.425
Stedelijk Cursusbureau	Zaanstad	€ 130.000
Huisvesting A.S. Straat	Zaanstad	€ 92.970
Huisvesting Geuzenpad	Zaanstad	€ 47.619
Huisvesting Bristolrood	Zaanstad	€ 49.393
Huisvesting Guishuis	Zaanstad	€ 61.631
Huisvesting CJ Vurehout	Zaanstad	€ 52.000
Jeugdteam Noorderhoofdstraat	Zaanstad	€ 3.095.637
Jeugdteam Weerpad	Zaanstad	€ 1.665.959
Veilig sportklimaat	Zaanstad	€ 7.118
Bruggen naar gezond gewicht	ZonMw	€ 21.491
Inrichting schoolplein De Gouw	Wessanen	€ 15.816
Toezicht		
Toezicht WMO	alle gemeenten, behalve Zaanstad	€ 234.907
Totaal		€ 12.838.356

1.1.6 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen van GGD Zaanstreek-Waterland bestaan uit de gemeentelijke bijdragen van de acht gemeenten uit de regio Zaanstreek Waterland.

Voor de verdeling van de lasten over de gemeenten wordt per programma de volgende verdeelsleutel gehanteerd:

- Voor de programma's Monitoren, Signaleren en Adviseren (MSA), Algemene gezondheidszorg (AGZ), Vroegsignalering (VSO) en Geneeskundige Hulp in de regio (GHOR) vindt de toerekening plaats op basis van het aantal inwoners per gemeente ten opzichte van het totaal aantal inwoners in de regio met als peildatum 1 januari van het jaar t-2.
- Voor het programma Jeugdgezondheidszorg vindt de toerekening plaats naar rato het aantal inwoners per gemeente in de leeftijdscategorie 0-18 jaar met als peildatum 1 januari van het jaar t-2.
- Voor het programma Maatschappelijke gezondheidszorg (MGZ) wordt de bijdrage, berekend rato van het aantal meldingen over de jaren 2014 tot en met 2016.

De gemeentelijke bijdrage voor 2018 na de eerste begrotingswijziging is als volgt:

	Prog 1 MSA	Prog 2 AGZ	Prog 2 MGZ	Prog 2 JGZ	Prog 3 GHOR	Prog 4 Toezicht houden	Totaal GGD
Beemster	€ 30.695	€ 27.953	€ 18.781	€ 208.155	€ 246	€ 236	€ 286.066
Edam Volendam	€ 121.520	€ 110.670	€ 46.488	€ 880.267	€ 976	€ 936	€ 1.160.857
Landsmeer	€ 37.612	€ 34.255	€ 20.620	€ 256.631	€ 302	€ 290	€ 349.710
Oostzaan	€ 32.565	€ 29.657	€ 28.865	€ 224.488	€ 261	€ 251	€ 316.087
Purmerend	€ 273.737	€ 249.298	€ 277.965	€ 1.801.103	€ 2.199	€ 2.108	€ 2.606.410
Waterland	€ 59.291	€ 53.998	€ 33.660	€ 394.570	€ 476	€ 457	€ 542.452
Wormerland	€ 53.672	€ 48.881	€ 45.577	€ 354.728	€ 431	€ 413	€ 503.702
Zaanstad	€ 522.420	€ 475.779	€ 521.512	€ 3.642.361	€ 4.197	€ 4.023	€ 5.170.292
Totaal	€ 1.131.512	€ 1.030.491	€ 993.468	€ 7.762.303	€ 9.088	€ 8.714	€ 10.935.576

1.1.6.1 Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie wordt gedefinieerd als het saldo van de betaalde (rente)last over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en de ontvangen rente(baat) over uitzettingen.

Omschrijving	Saldo per 01-01-2018	Rentelast 2018	Rente baten 2018	Saldo
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 2.800.000	€ 106.827	€ -	€ 106.827
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 16.464	€ -	€ -	€ -
Saldo van de financieringsfunctie				€ 106.827

1.2 Paragrafen

1.2.1 Inleiding

In de programmabegroting en de jaarrekening is een aantal paragrafen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van de GGD. De paragrafen zijn ook verplicht op grond van de financiële voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit zijn de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen
- Verbonden partijen
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Bedrijfsvoering
- Financiering

De paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' is slechts zeer beperkt van toepassing. Daarnaast zijn de paragrafen 'onderhoud kapitaalgoederen', 'grondbeleid' en 'overzicht lokale lasten', volgens de financiële voorschriften (BBV), voorgeschreven paragrafen. Deze zijn echter niet van toepassing op de GGD.

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de realisatie van de in de programmabegroting opgenomen beleidskaders.

1.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf gaat in op de vraag of en hoe GGD Zaanstreek-Waterland in staat is haar financiële risico's op te vangen zonder dat dit direct dwingt tot bezuinigingen of wijziging van beleid.

Hiervoor is inzicht nodig in:

- de omvang van de aanwezige risico's;
- de weerstandscapaciteit: de mogelijkheden om de risico's af te dekken.

De omvang van de aanwezige risico's

In de risico-inventarisatie zijn risico's opgenomen, die niet kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen voorzieningen of bestemmingsreserves zijn gevormd. Onder deze risico's wordt het type risico's verstaan dat voortvloeit uit eigen beleid, het doen of nalaten van derden of beleid van andere overheden. De inventarisatie vindt tweemaal per jaar plaats, namelijk bij de begroting en bij de jaarrekening. De GGD kent risico's die te maken hebben met de personele kosten.

- Eigen risicodragers WW-verplichting

De GGD is eigen risicodragers voor uitkeringen uit de werkloosheidswet (WW). Dat betekent dat bij ontslag of einde dienstverband (bij tijdelijke aanstellingen) de eventueel uit te betalen WW-uitkering betaald moet worden door de GGD. In 2018 zijn er in dit kader kosten gemaakt ter grootte van € 2.402.

- Doorbetalingsverplichting bij arbeidsongeschiktheid in verband met ziekte

De GGD is eigen risicodragers voor de WGA, in het kader van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Dit betekent dat de GGD het loon betaalt dat de zieke (ex-)werknemer eventueel nog verdient én zijn uitkering.

- Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD:

Als zich in de regio calamiteiten voordoen, die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekte) of in het kader van de rampenbestrijding inzet vragen van de GGD, zullen hieruit kosten voortvloeien. Met deze kosten is in de begroting geen rekening gehouden.

Vanuit de strategische risico inventarisatie worden drie risico's benoemd:

- beleidsveranderingen van de gemeenten;
- veranderde werkwijze politie;
- veranderende werkwijze GGZ.

De GGD anticipeert op deze ontwikkelingen door in overleg te treden met deze partners, zodat de eventuele gevolgen beperkt zijn.

In 2018 heeft zich geen situatie voorgedaan en zijn er geen kosten gemaakt die voortvloeien uit dit risico.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit alle middelen en mogelijkheden, waarover GGD Zaanstreek-Waterland beschikt om financiële tegenvallers te kunnen dekken. Er is daarom een relatie tussen het beleid over reserves en voorzieningen in het algemeen en over het weerstandsvermogen in het bijzonder.

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Reserve Wettelijke taken en de Algemene Reserve Markttaken.

De Algemene Reserve Wettelijke taken heeft eind 2018 een omvang van € 516.644. De toename ten opzichte van 2017 wordt veroorzaakt door de toevoeging uit het resultaat van 2017. De omvang van de Algemene Reserve Wettelijke is daardoor weer ongeveer 5% van de gemeentelijke bijdrage. De Algemene Reserve Markttaken heeft eind 2018 een omvang van € 140.000. Deze toename ten opzichte van 2017 wordt veroorzaakt door de toevoeging van op de reizigersvaccinatie behaalde positieve resultaat van € 36.845.

Kengetallen

Op 9 juli 2015 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de wijze vastgesteld waarop kengetallen dienen te worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag. Voor GGD Zaanstreek-Waterland kunnen alleen de kengetallen netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte worden bepaald. Het kengetal de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen is gelijk aan de netto schuld quote. Het kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op GGD Zaanstreek-Waterland.

	Netto schuld quote	31-12-2018
1	Vaste schulden	€ 2.683.333
2	Netto vlottende schulden	€ 1.278.692
3	Overlopende passiva	€ 3.191.556
4	Financiële vaste activa	€ 16.464
5	Uitzettingen < 1 jaar	€ 3.863.457
6	Liquide middelen	€ 258.900
7	Overlopende activa	€ 742.717
8	Totaal baten	€ 30.899.943
	(1+2+3-4-5-6-7)/8*100%	7,35%

	Solvabiliteitsratio	31-12-2018
1	Eigen vermogen	€ 1.398.403
2	Totaal passiva	€ 8.579.108
	1/2*100%	16,30%

Structurele exploitatieruimte		31-12-2018
1	Structurele lasten	€ 31.114.475
2	Structurele baten	€ 30.875.978
3	Structurele toevoegingen aan de reserves	€ 113.000
4	Structurele onttrekkingen aan de reserves	€ -
5	Totaal saldo van de baten	€ 30.899.943
(2-1)+(4-3)/5*100%		-1,14%

1.2.3 Verbonden partijen

Onder verbonden partijen worden verstaan die partijen waarmee de GGD een bestuurlijke relatie heeft en waarin de GGD een financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang betekent dat de GGD een zetel in het bestuur van de verbonden partij heeft of stemrecht heeft. Met financieel belang wordt bedoeld dat de GGD middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen van de partij kunnen worden verhaald op de GGD.

De GGD kent geen verbonden partijen. Wel is er een relatie met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland omdat de Directeur Publieke Gezondheid verantwoordelijk is voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en deel uitmaakt van de directie van de Veiligheidsregio.

1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen. In oktober van 2011 heeft de GGD het gebouw en de terreinen aan de Vurehout 2 te Zaandam aangekocht. Met de aankoop van het pand zullen alle onderhoudskosten voor rekening van de GGD komen. Het is noodzakelijk om jaarlijks te reserveren voor het verrichten van groot onderhoud. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2011 is besloten om een jaarlijkse toevoeging van, aan de ingestelde bestemmingsreserve "onderhoud gebouw", te doen van € 50.000 met ingang van 2012.

Verder bedraagt de totale omvang van de activa van de GGD ultimo 2018 € 3.672.083. In 2018 hebben er voor een bedrag van € 184.369 investeringen plaatsgevonden met betrekking tot automatisering, bouw fietsenstalling en de klimaat installatie.

Het onderhoud van de hardware wordt (grotendeels) uitgevoerd door de medewerkers automatisering/informatisering van de sector Bedrijfsvoering. Het onderhoud van de software is, voor zover dit niet in eigen huis ontwikkelde toepassingen betreft, contractueel geregeld met de softwareleveranciers. Voor aangeschafte software wordt standaard een onderhoudsovereenkomst afgesloten. De lasten daarvan zijn begroot op de post automatiseringskosten, die door middel van interne doorberekeningen aan de programma's worden doorbelast.

1.2.5 Financiering

De basis voor de financieringsfunctie is neergelegd en verankerd in een aantal besluiten. Enerzijds vormt de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) de basis voor alle handelingen die te maken hebben met het uitzetten dan wel aantrekken van gelden. Anderzijds wordt de wet Fido vertaald in een aantal besluiten zoals de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheid (Ufdo) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).

Treasurybeleid

Bovenstaande wet- en regelgeving vormt de basis van het treasurystatuut dat op 13 juli 2016 is vastgesteld. Het treasurybeleid is prudent en risicomijdend. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- beheersen van financiële risico's zoals renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico;
- minimaliseren van de te betalen rentekosten en bankkosten;
- optimaliseren van het te realiseren rendement op eventueel beschikbare liquiditeiten.

Schatkistbankieren

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een aanpassing van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), de wetswijziging stelt het zogenaamde schatkistbankieren verplicht voor decentrale overheden. Met ingang van maandag 16 december 2013, na publicatie in de Staatscourant, is de wetswijziging van kracht geworden. De wetswijziging houdt in dat de decentrale overheden, zoals de GGD, verplicht worden gesteld om alle overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Concreet betekent dit dat de GGD een rekeningcourantverhouding heeft met de Staat. Alle liquide middelen die de GGD niet direct nodig heeft voor het uitvoeren van haar taak, moeten worden gestort op de rekening courant bij de Staat. Hierbij geldt voor de GGD een ondergrens van € 250.000. De GGD houdt te allen tijde de beschikking over de bij de Staat uitgezette gelden.

De ondergrens van € 250.000 houdt in dat de GGD € 250.000 aan liquide middelen op haar bankrekeningen mag aanhouden. Dit betekent echter niet dat het bedrag van € 250.000 niet mag worden overschreden. De wetswijziging geeft de decentrale overheid daarin wat ruimte. Zolang het gemiddelde saldo van de bankrekeningen over een kwartaal de ondergrens niet overschrijdt, voldoet de decentrale overheid aan de wet Fido. De gemiddelde bankstanden per kwartaal zijn als volgt:

Gemiddelde bankstand 2018

1 ^e kwartaal	€ 196.389
2 ^e kwartaal	€ 181.186
3 ^e kwartaal	€ 186.104
4 ^e kwartaal	€ 184.568

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag welke een overheidsorganisatie kortdurend (tot 1 jaar) mag aantrekken op de geldmarkt. Dit om het risico dat overheidsorganisaties lopen bij het aantrekken van kortgeld (tot 1 jaar) te beperken. De grootte van de kasgeldlimiet wordt bepaald aan de hand van een door het rijk vastgesteld percentage over het begrotingstotaal van de gemeente aan het begin van het dienstjaar. Op dit moment is dit percentage 8,2% van het totaal van de jaarbegroting.

Kasgeldlimiet		31-12-2018
1	Toegestane kasgeldlimiet:	
	- in procenten van de begroting	8,2%
	- in bedrag	€ 1.392.138
2	Omvang vlottende schuld	
	- Opgenomen gelden < 1 jaar	€ -
	- Schulden rekening courant	€ -
	- Gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ -
	- Overige leningen niet zijnde vaste schuld	€ -
3	Vlottende middelen:	
	- Contante gelden in kas	€ 3.414
	- Tegoeden in rekening courant	€ 255.486
	- Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -
4	Totaal netto vlottende schuld	€ 258.900
	Toegestaan kasgeldlimiet	€ 1.392.138
	Ruimte (4-1)	€ -1.651.038

Liquiditeitspositie

De voornaamste inkomsten van de GGD zijn de gemeentelijke bijdragen. Tweemaal per jaar worden aan gemeenten voorschotten in rekening gebracht. Deze gelden worden tijdelijk weggezet op de rekening van het ministerie van Financiën en komen geleidelijk beschikbaar voor de GGD. Beschikbare middelen worden volledig ingezet als intern financieringsmiddel.

Rentebeleid

Voor de toerekening van rentelasten aan investeringen wordt een percentage gehanteerd, dat gebaseerd is op de (eind 2011) aangetrokken geldlening in verband met de aankoop van het pand. Het percentage voor 2018 is 4%.

Renterisico's

Het doel van de renterisiconorm is dat overheidsorganisaties binnen hun leningenportefeuille geen overmatig renterisico lopen bij herfinanciering van aflopende geldleningen. Zo mag maximaal 20% van het totaal uitstaande leningen in één jaar worden geherfinancierd. Dit percentage is bij wet vastgesteld. Voor de GGD is dit een bedrag van € 560.000 (uitgegaan van € 2.800.000 uitstaande leningen). Het volgende overzicht geeft inzicht in de samenstelling, grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen leningen. De renterisiconorm is in 2018 niet overschreden. Er is geen sprake geweest van herfinanciering.

Renterisico		31-12-2018
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	-
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	-
2	Netto renteherziening op vaste schuld	-
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	-
3b	Nieuw verstrekte lange leningen	-
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	-
5	Betaalde aflossing	-
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-
7	Renterisico op vaste schuld (2+6)	-
Renterisiconorm		
8	Stand van de vaste schuld per 1-1	2.800.000
9	Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
10	Renterisiconorm (8*9)	560.000
Toets renterisiconorm		
10	Renterisiconorm	560.000
7	Renterisico op vaste schuld	-
11	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10/7)	560.000

1.2.6 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering zorgt voor een effectieve en efficiënte ondersteuning van processen en medewerkers van de GGD zodat zij hun werkzaamheden kunnen uitvoeren.

De ondersteuning wordt uitgevoerd binnen de sector Bedrijfsvoering en zijn neergelegd bij het team Bedrijfsvoering en het team Organisatieondersteuning.

In deze paragraaf worden de kosten voor de interne organisatie verantwoord. Het is een administratieve paragraaf. Deze kosten worden door middel van een opslag op de personele lasten (naar rato van loonkosten), volledig doorbelast aan de programma's 1 t/m 4.

Financiële planning & control

In 2018 heeft een kwaliteitsslag op de kwartaal- en bestuursrapportages plaats gevonden. Door een betere financiële advisering en betere managementrapportages, zijn de integraal managers meer in staat adequate sturing aan de financiën van hun team te geven.

Personeel & organisatie

Het nieuwe functiewaarderingsstelsel HR21 is in 2018 ingevoerd. Dit heeft uiteindelijk tot vier zienswijzen geleid, die uiteindelijk tot één aanpassing geleid hebben.

In de zomer van 2018 heeft het tweejaarlijkse medewerkersonderzoek plaatsgevonden. De uitkomsten van dit onderzoek laten een grotere tevredenheid bij de medewerkers van de GGD zien ten opzichte van 2 jaar daarvoor.

Naar aanleiding van een constatering door de HKZ auditors, is er extra aandacht besteed aan het op tijd voeren van functioneringsgesprekken (minimaal 1 maal per jaar per medewerker). Dit heeft ertoe geresulteerd dat het percentage op tijd gevoerde functioneringsgesprekken van 55% naar 80% gestegen is.

Het ziekteverzuim is in 2018 ten opzichte van 2017 gestegen van 5,04% naar 5,62%. Daarbij is het kort verzuim praktisch gelijk gebleven (van 0,63% in 2017 naar 0,64% in 2018), is het middellang verzuim licht gestegen (van 0,73% in 2017 naar 0,76% in 2018) en is het langdurig verzuim gestegen (van 3,68% in 2017 naar 4,22% in 2018). Het langdurig verzuim betreft voornamelijk medewerkers met ernstige aandoeningen.

Facilitaire zaken en ICT

In 2018 is er veel aandacht besteed aan de veiligheid van de werkomgeving. Hiertoe zijn aanbevelingen uit het in 2017 gehouden Risico Inventarisatie en Evaluatie uitgevoerd, is er een preventiemedewerker in dienst genomen en is de BHV organisatie verbeterd.

In de zomer is een start gemaakt met de renovatie van het pand Vurehout. In 2018 is daarbij de renovatie van de begane grond gereed gekomen. Hierdoor is de veiligheid en publieksvriendelijkheid verbeterd. Tevens is een aantal verouderde onderdelen van de installaties, in het bijzonder de klimaatbeheersing, opgeknapt.

Er is een informatiebeleid voor de komende vier jaar opgesteld.

Communicatie

Steeds meer mensen maken gebruik van digitale middelen. Hierdoor verschuift de aandacht van tekst naar beeld. De GGD heeft hier in 2018 vorm aan gegeven door een nieuwe layout van het publieksjaarverslag en een nieuwe website te ontwikkelen. De website bevat voor het eerst ook een apart deel met informatie voor professionals van ketenpartners van de GGD. Om ook in de toekomst nog meer vanuit de vraag van de bewoners te werken, is er een nieuw communicatiebeleid vastgesteld waarin meer aandacht voor modernere vormen van communicatie.

Juridische zaken / inkoop

In 2018 is de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling GGD van kracht geworden. Ook is er een nieuw Reglement van Orde van het Algemeen Bestuur en gewijzigde mandaatregeling opgesteld.

In het kader van de veilige omgang met privacygevoelige gegevens heeft de GGD een functionaris gegevensbeheer aangesteld. Er is een start gemaakt met bewustwording bij medewerkers, het invullen van verwerkingsregister en het melden van datalekken. Tevens is het informatiebeveiligingsplan vastgesteld.

Commissie MICD (Meldingen Incidenten Cliëntenzorg en Dienstverlening)

Klachten: daling van het aantal klachten

In 2018 zijn 61 klachten ingediend (77 in 2017). Wanneer een klacht is ontvangen wordt deze altijd besproken met de betrokken leidinggevende en medewerker. De meeste klachten worden telefonisch en schriftelijk afgehandeld. Viermaal is de klager uitgenodigd voor een bemiddelingsgesprek met de leidinggevende en/of betrokken medewerkers en de klachtenfunctionaris.

Bijna alle klachten zijn naar tevredenheid via interne bemiddeling afgehandeld. Vijf klachten zijn nog in behandeling. Een klager heeft aangegeven de klacht en reactie van de GGD voor te leggen aan Geschillencommissie Publieke Gezondheid. Hiervan is echter niets meer vernomen. Een klacht is doorgezonden naar de klachtencommissie Veilig Thuis.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal klachten per taakveld en de aard van de klachten.

Sector/team	Aantal	Aard van de klacht
Bedrijfsvoering	5	Inrichting locatie, opvragen cq vernietiging dossier
Team Infectieziekten	6	Soa (3) : gebruiksvriendelijkheid website, privacy Reizigersvaccinatie (3): kosten vaccinatie, advisering
Team Jeugd Noord	4	Bejegening, advisering, vaccinatie
Team Jeugd Zuid	6	Bejegening, advisering, vaccinatie, inrichting locatie
Team Jeugd Waterland	10	Bejegening, advisering, vaccinatie, inrichting en wijziging van locatie
Team Gezondheidsondersteuning	13	Planning JGZ, deelname gezondheidsonderzoek VO, informatie gescheiden ouders
Team MOB/MBZ/VSO	4	Werkwijze
Team Veilig Thuis	12	Werkwijze, bejegening, dossiervorming

Naar aanleiding van negen klachten is een MICD melding gedaan.

Wat heeft het gekost

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten	€ 4.168.560	€ 3.943.687	€ 3.904.861
Lasten	€ 4.435.434	€ 3.893.687	€ 3.854.861
Tussenresultaat	€ -266.874	€ 50.000	€ 50.000
Toevoeging aan reserves	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Onttrekking aan reserves	€ 316.874	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

2 JAARREKENING

2.1 Balans per 31 december 2018 GGD Zaanstreek-Waterland

Bedragen in €, de jaarrekening is opgesteld voor resultaatbestemming.

ACTIVA	31 december 2018	31 december 2017
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Overige investeringen met economisch nut	3.672.083	3.715.862
Financiële vaste activa		
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	16.464	16.464
Totaal vaste activa	3.688.547	3.732.326
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
Gereed product en handelsgoederen	25.487	16.926
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.307.062	1.760.227
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.432.375	1.951.050
Overige vorderingen	124.020	134.572
	3.863.457	3.845.849
Liquide middelen		
Kassaldi	3.414	4.393
Bank- en girosaldi	255.486	113.404
	258.900	117.797
Overlopende activa		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	158.322	-
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	601.351	635.482
	759.673	635.482
Totaal vlottende activa	4.907.517	4.616.054
Totaal algemeen	8.596.064	8.348.380

PASSIVA	31 december 2018	31 december 2017
VASTE PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserves	516.644	488.665
Bestemmingsreserves	865.656	900.994
Resultaat na bestemming	16.103	234.575
	1.398.403	1.624.234
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	27.123	83.867
Vaste schulden		
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.683.333	2.800.000
Totaal vaste passiva	4.108.859	4.508.101
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar		
Overige schulden	1.295.648	1.099.645
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.200.920	2.151.591
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	511.588	445.147
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van van volgende begrotingsjaren komen	479.048	143.895
	3.191.556	2.740.634
Totaal vlottende passiva	4.487.205	3.840.279
Totaal generaal	8.596.064	8.348.380

2.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA			
Regulier en projecten	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten:			
Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren	2.031.838	1.476.378	1.456.222
Programma 2: Algemene gezondheidszorg	1.917.803	1.704.535	1.677.976
Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg	4.869.345	4.022.075	4.002.979
Programma 2: Jeugd gezondheidszorg	16.970.865	14.566.199	14.406.396
Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen	285.904	256.660	253.877
Programma 4: Toezicht houden	655.628	454.023	445.310
Paragraaf bedrijfsvoering	4.168.560	3.943.687	3.904.861
Totaal van de baten	30.899.943	26.423.557	26.147.621
Lasten:			
Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren	1.902.569	1.413.378	1.393.222
Programma 2: Algemene gezondheidszorg	1.796.913	1.704.535	1.677.976
Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg	4.774.906	4.022.075	4.002.979
Programma 2: Jeugd gezondheidszorg	17.145.501	14.566.199	14.406.396
Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen	284.883	256.660	253.877
Programma 4: Toezicht houden	774.366	454.023	445.310
Paragraaf bedrijfsvoering	4.435.434	3.893.687	3.854.861
Totaal van de lasten	31.114.572	26.310.557	26.034.621
Resultaat voor bestemming	214.629-	113.000	113.000
Toevoeging aan reserves	136.138	113.000	113.000
Onttrekking aan reserves	366.870	-	-
Resultaat voor bestemming en na mutaties in reserves	16.103	-	-

GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA ZONDER PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING			
Regulier en projecten	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten:			
Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren	2.031.838	1.476.378	1.456.222
Programma 2: Algemene gezondheidszorg	1.917.803	1.704.535	1.677.976
Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg	4.869.345	4.022.075	4.002.979
Programma 2: Jeugd gezondheidszorg	16.970.865	14.566.199	14.406.396
Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen	285.904	256.660	253.877
Programma 4: Toezicht houden	655.628	454.023	445.310
Totaal van de baten	26.731.383	22.479.870	22.242.760
Lasten:			
Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren	1.902.569	1.413.378	1.393.222
Programma 2: Algemene gezondheidszorg	1.796.913	1.704.535	1.677.976
Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg	4.774.906	4.022.075	4.002.979
Programma 2: Jeugd gezondheidszorg	17.145.501	14.566.199	14.406.396
Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen	284.883	256.660	253.877
Programma 4: Toezicht houden	774.366	454.023	445.310
Totaal van de lasten	26.679.138	22.416.870	22.179.760
Resultaat paragraaf bedrijfsvoering	266.874-	50.000	-
Resultaat voor bestemming	214.629-	113.000	63.000
Toevoeging aan reserves	136.138	113.000	63.000
Ottrekking aan reserves	366.870	-	-
Resultaat voor bestemming en na mutaties in reserves	16.103	-	-

2.3 Toelichting

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het BBV daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van betaalrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) wordt wel een verplichting gevormd.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen. Ageschreven wordt over de verwachte economische levensduur vanaf het jaar van investering waarbij gesteld wordt dat het aangeschafte halverwege het investeringsjaar in gebruik wordt genomen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Pand Vurehout 30 jaar
- Inventarissen 10 jaar
- Vervoermiddelen 5 jaar
- Automatisering 5 jaar
- Automatisering laptops en tablets 4 jaar

Financiële vaste activa

De overige uitzettingen met een rente typische looptijd van meer dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Onder de vaste passiva wordt verstaan het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat voor bestemming en na mutaties in reserves volgend uit de jaarrekening. De reserves zijn te onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves. In de toelichting op de balans wordt elke reserve afzonderlijk vermeld en afzonderlijk toegelicht. Er wordt geen jaarlijkse rente toegevoegd aan de reserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de desbetreffende verplichting dan wel het voorzienbare verlies. Van een voorziening is sprake als het gaat om te kwantificeren financiële verplichtingen of risico's. Mutaties in de voorziening vloeien uitsluitend voort uit het aanpassen van de omvang van een voorziening aan een nieuw noodzakelijk niveau. Overige mutaties bestaan alleen uit verminderingen wegens aanwending voor het doel waarvan de voorziening is ingesteld. In de toelichting op de balans wordt elke voorziening afzonderlijk vermeld en toegelicht.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva wordt verstaan de netto-vlottende schuld met een rente typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

In de toelichting op de balans wordt een zo getrouw mogelijk beeld geschetst van verplichtingen die de gemeenschappelijke regeling is aangegaan, maar die niet uit de balans blijken. Voorbeelden hiervan zijn: langlopende leasecontracten en huurovereenkomsten.

Grondslagen resultaat

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geschieden op basis van bestuursbesluiten. Het jaarresultaat wordt na vaststelling van de rekening verdeeld conform het door het bestuur genomen besluit.

2.3.2 Resultaatbestemming

Het resultaat over 2018 bedraagt **€ 16.103 positief**. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve groot onderhoud en te bestemmen voor de renovatie van het pand Vurehout.

De voorgestelde resultaatbestemming is niet verwerkt in deze jaarrekening.

2.3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2018

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

In 2018 is er beperkt geïnvesteerd. De voornaamste investeringen hebben betrekking op automatisering, klimaat installatie en de bouw van een fietsenstalling.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige investeringen met een economisch nut	3.672.083	3.715.862
	3.672.083	3.715.862

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer.

	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Afschrij- vingen	Desinves- teringen	Boekwaarde 31-12-2018
Overige investeringen met economisch nut					
Gronden en terreinen	1.000.000	-	-	-	1.000.000
Bedrijfsgebouwen	2.400.000	-	100.000	-	2.300.000
Vervoermiddelen	5.312	-	2.125	-	3.187
Overige materiële vaste activa	310.550	184.369	126.024	-	368.896
	3.715.862	184.369	228.149	-	3.672.083

Afschrijvingen vinden plaats conform hetgeen is opgenomen in de financiële verordening GGD. Voor transportmiddelen wordt een afschrijvingstermijn van vijf jaar gehanteerd. Voor het pand Vurehout wordt een afschrijvingstermijn van 30 jaar gehanteerd. Voor de aanschaf van nieuwe hardware, niet zijnde laptops en tablets, wordt een afschrijvingstermijn gehanteerd van 5 jaar. Laptops en andere mobiele computerapparatuur wordt binnen 4 jaar afgeschreven.

Financiële vaste activa

Dit betreft de waarborgsom die is betaald aan de verhuurder van het pand Straathoekwerk aan de Vinkestraat te Zaandam en de garagebox.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Uitzettingen met een rentetypische looptijd van meer dan één jaar	16.464	16.464
	16.464	16.464

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De voorraad gereed product en handelsgoederen bestaat uit de waarde van de voorraad vaccins ten behoeve van de reizigersadviesing.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Gereedproduct en handelsgoederen	25.487	16.926
	25.487	16.926

Uitzettingen met een rente typische looptijd van korter dan één jaar

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of minder weer.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	2.307.062	1.760.227
Overige vorderingen	150.091	155.235
Voorziening (dubieuze debiteuren)	26.071-	20.663-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.432.375	1.951.050
	3.863.457	3.845.849

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kassaldi	3.414	4.393
Banksaldi	244.594	106.904
Girosaldi	10.892	6.500
	258.900	117.797

De GGD heeft de beschikking over een kredietfaciliteit op de rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten van € 1.000.000.

Overlopende activa

De overlopende activa wordt als volgt onderscheiden.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	601.351	635.482
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	158.322	-
	759.673	635.482

De nog van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen op specifieke uitkeringen kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Stand 01-01-2018	Toevoe- gingen	Ontvangen bedragen	Stand 31-12-2018
Veilig Thuis	-	158.322	-	158.322
	-	-	-	-
	-	158.322	-	158.322

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	516.644	488.665
Bestemmingsreserve	865.656	900.994
	<u>1.382.300</u>	<u>1.389.659</u>
Resultaat na bestemmingen	16.103	234.553
	<u>1.398.403</u>	<u>1.624.212</u>

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van het eigen vermogen weer.

	Stand 31-12-2017	Uitbetaling aan gemeenten	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Stand 31-12-2018
1.0 Resultaat 2017	-	111.600-	122.953	234.553	-
1.1 Algemene reserve wettelijke taken	488.665	-	27.979	-	516.644
			-	-	
2.1 Reserve gezondheidsenquête	114.451	-	63.000	48.095	129.356
2.2 Reserve groot onderhoud	346.378	-	50.000	265.503	130.875
2.3 Reserve reizigersvaccinatie	118.763	-	21.237	-	140.000
2.4 Reserve afwikkeling integratie JGZ 0-4	18.278	-	-	-	18.278
			-	-	-
2.5 Reserve GHOR OTO	39.004	-	-	-	39.004
2.6 Reserve frictie projecten Zaanstad	220.000	-	1.901	1.901	220.000
			-	-	-
2.7 Reserve frictie projecten Purmerend	23.000	-	-	-	23.000
			-	-	-
2.8 Reserve frictie projecten Overige gemeenten	19.500	-	-	-	19.500
			-	-	-
2.9 Reserve ouderenportaal	233	-	-	-	233
2.10 Reserve arts in opleiding	-	-	-	-	-
2.11 Reserve Organisatieontwikkeling	1.387	-	-	-	1.387
			-	-	-
2.12 Reserve Alg. Verordening Gegevensbescherming	-	-	95.000	51.370	43.630
			-	-	-
2.13 Reserve Veiligheidshuis	-	-	121.776	21.383	100.393
			-	-	-
	<u>1.389.659</u>	<u>111.600-</u>	<u>503.846</u>	<u>622.805</u>	<u>1.382.300</u>

1. Algemene reserves

1.1 Algemene reserve wettelijke taken

De algemene reserve is te beschouwen als het algemene weerstandvermogen van de GGD. Er rust geen specifieke bestemming op deze reserve. Het bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2009 besloten om de algemene reserve op maximaal 5% van de gemeentelijke bijdrage vast te stellen. In 2018 is de begrote gemeentelijke bijdrage € 10.935.576; 5% hierover is € 546.779 De algemene reserve is per ultimo 2018 met € 516.644 nagenoeg op niveau.

2. Bestemmingsreserves

2.1 Reserve gezondheidsenquête

De reserve gezondheidsenquête wordt gevormd om de kosten voor de gezondheidsenquêtes uit te dekken. Er vindt jaarlijks een toevoeging aan de reserve plaats van ruim € 63.000. Ten behoeve van bevolkingsonderzoeken is een bedrag van € 48.095 aan de reserve onttrokken.

2.2 Reserve groot onderhoud

Deze reserve is gevormd conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 14 april 2011. De reserve is bedoeld om toekomstige onderhoudskosten aan het pand aan het Vurehout te dekken. In 2018 is een bedrag van € 50.000 aan de reserve toegevoegd. Er heeft een renovatie plaats gevonden van de begane grond. De kosten die hier mee gemoeid zijn, worden gedekt door een onttrekking van € 265.503 uit deze reserve.

2.3 Reserve reizigersvaccinatie

Deze reserve is gevormd om schommelingen in de resultaten van de markttaken op te vangen. Jaarlijks wordt het exploitatieresultaat op het product reizigersadviesing toegevoegd dan wel onttrokken. In 2018 was het positieve resultaat van reizigersvaccinatie € 36.845. Er is € 21.237 toegevoegd, waardoor de reserve zijn maximale grootte heeft bereikt. De rest van het resultaat reizigers valt vrij in de exploitatie.

2.4 Reserve afwikkeling integratie Jeugdgezondheidszorg 0-4

Deze reserve is, conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 18 november 2010, gevormd ten behoeve van de financiële afwikkeling inzake de overname van Jeugdgezondheidszorg 0-4 van Eveen door de GGD.

2.5 Reserve GHOR OTO

Deze reserve is gevormd conform de voorstellen met betrekking tot de resultaatbestemming 2012. Deze reserve is gevormd om de kosten voor het opleiden trainen en oefenen van medewerkers in het kader van het GGD rampenopvangplan te dekken.

2.6 Reserve frictie projecten Zaanstad

Deze reserve is gevormd uit een opslag op de tarieven voor de projectmatige werkzaamheden. Bij het beëindigen van projectmatige werkzaamheden kan een ww-verplichting en re-integratiekosten ontstaan. De reserve is gevormd om deze kosten te dekken.

2.7 Reserve frictie projecten Purmerend

Deze reserve is gevormd uit een opslag op de tarieven voor de projectmatige werkzaamheden. Bij het beëindigen van projectmatige werkzaamheden kan een wachtgeldverplichting ontstaan. De reserve is gevormd om deze kosten te dekken.

2.8 Reserve frictie projecten overige gemeenten

Deze reserve is gevormd uit een opslag op de tarieven voor de projectmatige werkzaamheden. Bij het beëindigen van projectmatige werkzaamheden kan een wachtgeldverplichting ontstaan. De reserve is gevormd om deze kosten te dekken.

2.11 Reserve organisatieontwikkeling

Deze reserve is gevormd uit het vrijvallen van de voorziening Individueel Loopbaan Budget en is bedoeld als budget voor de organisatieontwikkeling in brede zin.

2.12 Reserve Algemene Verordening Gegevensbescherming

Deze reserve is gevormd uit het resultaat van 2017 en bedoeld om de loonkosten te dekken van de medewerkers Algemene Gegevens Verordening voor het eerste jaar lopend van juni 2018 juni 2019. Juni 2019 zal de volledige reserve zijn ingezet.

2.13 Reserve Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis is in 2018 ondergebracht bij de GGD als een aparte entiteit. Deze reserve is het weerstandsvermogen van deze entiteit en wordt gedoteerd met de positieve resultaten van het Veiligheidshuis. Onttrekkingen vinden plaats op het moment dat het Veiligheidshuis een negatief resultaat heeft gerealiseerd. Het Veiligheidshuis legt geen verantwoording af aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, maar heeft een eigen bestuur.

Voorzieningen

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de voorzieningen weer.

	Stand 31-12-2017	Toevoe- gingen	Aanwending	Vrijval	Stand 31-12-2018
1.1 Voorziening huiselijk geweld	15.367	-	-	-	15.367
1.2 Voorziening BTW verplichting	68.500	-	68.500	-	-
1.3 Voorziening reparatie-uitkering	-	11.756	-	-	11.756
	83.867	11.756	68.500	-	27.123

1.1 Voorziening huiselijk geweld

Deze voorziening is gevormd met middelen uit het voormalige project Huiselijk Geweld. Het doel van deze voorziening is om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het project Ontwikkeling Online Hulpverlening ASHG's Noord-Holland in samenwerking met de Blijfgroep.

1.2 Voorziening BTW-verplichting

Door het doen van een suppletieaangifte BTW over het jaar 2014, is deze voorziening vrijgevallen.

1.3 Voorziening reparatie-uitkering

De duur van de wettelijke WW uitkering is geleidelijk teruggebracht naar maximaal 24 maanden. Door de reparatie-uitkering wordt de duur van de WW uitkering maximaal 38 maanden. De voorziening van wordt gevoed door een inhouding op het loon van de medewerkers. De werkgever draagt hier niet in bij.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer weer.

	looptijd	rente %	Stand 31-12-2017	Stand 31-12-2018
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	30 jaar	3,91	2.800.000	2.683.333
			2.800.000	2.683.333

Ten behoeve van de aankoop van de hoofdlocatie van de GGD in Zaandam is een lening aangegaan van € 3.500.000. Op deze lening is in 2018 voor een bedrag van € 116.666,68 afgelost. De rentelasten in 2018 bedragen € 106.827.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn opgenomen.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige schulden	1.295.648	1.099.645
	1.295.648	1.099.645

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen overlopende passiva worden als volgt gespecificeerd.

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn op gebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.200.920	2.151.591
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	511.588	445.147
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	479.048	143.895
	3.191.556	2.740.633

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Stand 31-12-2017	Toevoe- gingen	Vrijgevallen bedragen	Stand 31-12-2018
Gezonde school Zaanstad	42.583	-	28.646	13.937
Gezonde school Oostzaan	4.850	-	-	4.850
Gezonde school Wormerland	2.000	-	-	2.000
Dak- en thuislozentelling jan. 2019 Purmerend	2.790	2.880	2.790	2.880
Suïcidepreventieproject (proeftuin) alle gemeenten	17.876	24.781	35.463	7.194
Jeugdteam Noorderhoofdstraat Zaanstad	202.343	3.087.653	3.095.637	194.359
Jeugdteam Weerpad Zaanstad	168.293	1.690.760	1.665.959	193.094
Veiligheidshuis Zaanstad	1.981	-	1.981	-
Toezicht WMO alle gemeenten behalve Zaanstad	2.431	265.750	234.907	33.274
ZaansFit! Zaanstad	-	60.000	-	60.000
	445.147	5.131.824	5.065.383	511.588

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

De GGD is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende huur- en leasecontracten. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen. Het betreft huurcontracten die namens de gemeenten zijn afgesloten voor de huisvesting van het CJ(G). Het genoemde jaarbedrag zijn huur- en servicekosten.

Contracten	Jaarbedrag
Meerjarige contracten tussentijds opzegbaar:	
Huurcontract Geuzenpad 5 Zaandam	€ 26.737
Huurcontract A. Schweitzerstraat 2-4 Krommenie	€ 63.577
Huurcontract Bristolroodstraat Zaandam	€ 33.391
Huurcontract Guishuis Zandijk	€ 50.333
Onderhuurcontract Zaanstad Vurehout	€ 52.560
Huurcontract Abel Tasmanplein Purmerend	€ 9.941
Huurcontract Triton	€ 42.502
Huurcontract Vinkenstraat Zaandam	€ 39.396
Huurcontract M.L. Kingstraat Landsmeer	€ 33.041
Huurcontract Swaensborch Monnickendam	€ 42.289
Huurcontract Landauerstraat	€ 40.048
Huurcontract Heel Europa Purmerend	€ 39.860
Huurcontract Kerkbuurt Oostzaan	€ 33.360
Huurcontract Beschuitoren Wormer	€ 41.342
Leasecontract Bus Faza	€ 7.146

2.3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2018

In dit hoofdstuk worden de baten en lasten per programma gepresenteerd. Per programma wordt een tabel gepresenteerd. Deze tabel is een weergave van de van de baten en lasten die verband houden met de uitvoering van de activiteiten binnen de Gemeenschappelijke Regeling.

Over- en onderschrijdingen binnen de Gemeenschappelijke Regeling worden nader toegelicht. Toegelicht wordt (in principe) het verschil tussen realisatie en begroting, indien er sprake is van een afwijking van meer dan € 10.000. Afwijkingen op de projectmatige werkzaamheden worden nader verantwoord bij de afrekening met de opdracht gevende gemeenten.

Het resultaat van de Gemeenschappelijke Regeling

Per programma	Resultaat 2018
Programma 1 Monitor, signaleren en adviseren	114.364
Programma 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	19.456
Programma 3 Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises	1.021
Programma 4 Toezicht houden	118.738-
Bedrijfsvoering	-
	16.103
Markttaak Reizigers	36.845

Het totale resultaat van de gemeenschappelijke regeling in 2018 bedraagt € 16.103 positief.

Programma 1: Monitoren, signaleren en adviseren

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een totaaloverzicht van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.207.936	€ 1.131.512	€ 1.111.356
Baten projecten	€ 823.902	€ 344.866	€ 344.866
Lasten regulier	€ 1.078.667	€ 1.068.512	€ 1.048.356
Lasten projecten	€ 823.902	€ 344.866	€ 344.866
Tussenresultaat	€ 129.269	€ 63.000	€ 63.000
Toevoeging aan reserves	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Onttrekking aan reserves	€ 48.095	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 114.364	€ -	€ -

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 76.424	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 1.131.512	€ 1.131.512	€ 1.111.356
Lasten regulier	€ 1.078.667	€ 1.068.512	€ 1.048.356
Tussenresultaat	€ 129.269	€ 63.000	€ 63.000
Toevoeging aan reserves	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Onttrekking aan reserves	€ 48.095	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 114.364	€ -	€ -

Analyse realisatie versus begroting

Dit programma kent een positief resultaat van € 114.364. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

Er zijn geen baten begroot bij dit programma. De gerealiseerde baten komen onder andere voort uit detachering van een medewerker en uit zwangerschapsuitkeringen van het UWV.

De lasten

De personele lasten zijn hoger dan begroot. Dit wordt mede veroorzaakt door een hogere inzet op de formatie beleidsmedewerker (vervalt per 1 mei 2019 in verband met pensionering) en data-analist/onderzoeksmedewerker en een overschrijding op de studiekosten. De kosten voor inzet externen overstijgen ook de begroting. Deze kosten worden echter gecompenseerd door diverse projectbaten en een onttrekking uit de reserve gezondheidsonderzoek (voor werkzaamheden RVTV inclusief de ontwikkeling van de website Gezondheid in Cijfers).

De materiele lasten zijn lager dan begroot. De bureaustkosten zijn hoger dan begroot. Dit wordt mede veroorzaakt door aan gezondheidsonderzoek gerelateerde advieskosten, en het vertrek van een medewerker (eenmalig). Deze kosten worden voor het merendeel gedekt door een onttrekking uit de reserve bevolkingsonderzoek (voor werkzaamheden RVTV).

De kosten voor bedrijfsvoering vallen voor de gemeenschappelijke regeling lager uit dan begroot. Dit leidt automatisch tot een lagere doorbelasting aan dit programma.

Mutaties reserve

De toevoeging aan de reserve gezondheidsonderzoek is gedaan conform het besluit van het Algemeen Bestuur in 2007. Er hebben onttrekkingen plaatsgevonden vanwege extra kosten voortkomend uit gezondheidsonderzoeken (voor werkzaamheden RVTV inclusief de ontwikkeling van de website Gezondheid in Cijfers).

Programma 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Programma 2 bestaat uit een drietal onderdelen, te weten:

- Algemene gezondheidszorg
- Jeugdgezondheidszorg
- Maatschappelijke gezondheidszorg

Analyse realisatie versus begroting

Dit programma kent een positief resultaat van € 19.456. Per onderdeel wordt het resultaat geanalyseerd. Per programmaonderdeel worden de baten en lasten gepresenteerd.

Programma 2: Algemene gezondheidszorg

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en reizigersadviesing.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 863.345	€ 674.042	€ 674.042
Baten bijdrage gemeenten	€ 1.030.493	€ 1.030.493	€ 1.003.934
Incidentele baten	€ 23.965	€ -	€ -
Lasten regulier	€ 1.796.816	€ 1.704.535	€ 1.677.976
Incidentele lasten	€ 97	€ -	€ -
Tussenresultaat	€ 120.890	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ 21.237	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 99.653	€ -	€ -

Dit programmaonderdeel kent een positief resultaat van € 99.653. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

De baten zijn hoger dan begroot. Dit wordt mede veroorzaakt door een hogere omzet bij reizigersadviesing. De baten personeel zijn lager dan begroot. Het betreft hier studiebatens voor een arts infectieziekten in opleiding. Deze baten zijn slechts voor een klein deel gerealiseerd. De arts infectieziekten in opleiding heeft de opleiding in februari afgerond. Er is geen nieuwe arts infectieziekten in opleiding geworven. Verder zijn er niet begrote baten gerealiseerd met betrekking tot uitkeringen UWV en de detachering van een medewerker.

Bij dit programmaonderdeel algemene gezondheidszorg zijn incidentele baten gerealiseerd. Dit betreft de vrijval van teveel gereserveerde verwerkingskosten declaraties zorgverzekeringen over voorgaande jaren, afwikkeling Soa 2017 en een vergoeding van de GGD Amsterdam met betrekking tot nader onderzoek dienst justitiële instellingen 2017.

De lasten

De personele lasten zijn nagenoeg conform de begroting.

De materiele baten overschrijden de begroting. Een logisch gevolg van de hogere omzet bij reizigersadviesing zijn hogere kosten met betrekking tot de inkoop van vaccins. De bureaustkosten overschrijden de begroting. Deze overschrijding wordt mede veroorzaakt door de te betalen vennootschapsbelasting op de markttaak reizigersadviesing. Verder zijn de verwerkingskosten voor de declaraties bij de zorgverzekeraars hoger dan begroot.

De kosten voor bedrijfsvoering vallen voor de gemeenschappelijke regeling lager uit dan begroot. Dit leidt automatisch tot een lagere doorbelasting aan dit programma.

Mutaties reserve

Voor het eerst sinds lange tijd is het resultaat van de reizigersadviesing onderdeel van het totale resultaat van algemene gezondheidszorg. In het verleden is het zo geweest dat het resultaat van reizigersadviesing wordt toegevoegd aan de reserve marktaken. De reserve kent echter een maximum van € 140.000. Dit maximum is dit boekjaar bereikt. Er is € 21.237 toegevoegd aan de reserve, de rest ad. € 15.608 is onderdeel van het resultaat van de gemeenschappelijke regeling.

Programma 2: Jeugdgezondheidszorg

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotings-wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 9.044.948	€ 8.606.403	€ 8.446.600
Baten projecten	€ 7.925.917	€ 5.959.796	€ 5.959.796
Lasten regulier	€ 9.219.584	€ 8.606.403	€ 8.446.600
Lasten projecten	€ 7.925.917	€ 5.959.796	€ 5.959.796
Tussenresultaat	€ -174.636	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ 1.901	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ 1.901	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -174.636	€ -	€ -

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings-wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.282.643	€ 844.098	€ 844.098
Baten bijdragen gemeenten	€ 7.762.305	€ 7.762.305	€ 7.602.502
Lasten regulier	€ 9.219.584	€ 8.606.403	€ 8.446.600
Tussenresultaat	€ -174.636	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ 1.901	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ 1.901	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -174.636	€ -	€ -

Dit programmaonderdeel kent een negatief resultaat van € 174.636. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

De baten van dit programmaonderdeel zijn hoger dan begroot. Dit wordt onder meer veroorzaakt door een hogere opbrengst uit het Rijksvaccinatieprogramma, meer jeugdartsen in opleiding dan begroot en niet begrote zwangerschapsuitkeringen. De laatste wordt ingezet ter dekking van de hogere personele lasten in verband met zwangerschapsvervangings.

De lasten

De personele lasten zijn hoger dan begroot. Het merendeel van de overschrijding ligt bij de inzet externen. Vanwege de continuïteit van dienstverlening door de jeugdgezondheidszorg aan baby's en jonge kinderen, wordt bij uitval, zoveel mogelijk vervanging geregeld. Helaas is de arbeidsmarkt voor jeugdartsen zeer moeilijk en zijn we genoodzaakt gebruik te maken van detachingsbureaus. Er is in 2018 meer uitgegeven aan opleidingen dan begroot. Dit wordt mede veroorzaakt door hogere scholingskosten artsen in opleiding. Deze hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten artsen in opleiding.

De materiele lasten overschrijden de begroting. De advieskosten op gebied van juridische ondersteuning en bedrijfspsychologie zijn hoger dan begroot. Er is sprake geweest van een mediation traject, en van beroep tegen ontslag door een medewerker. Ook de kosten van ondersteuning door bedrijfspsychologie zijn hoger dan begroot. Verschillende medewerkers hebben hier gebruik van gemaakt in het kader van re-integratie.

Mutaties reserve

Er heeft in 2018 een onttrekking plaatsgevonden met betrekking tot frictiekosten uit projecten, deze onttrekking is direct weer aangezuiverd door de gemeente Zaanstad.

Programma 2: Maatschappelijke gezondheidszorg

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten regulier	€ 1.015.715	€ 993.468	€ 974.372
Baten projecten	€ 3.853.630	€ 3.028.607	€ 3.028.607
Lasten regulier	€ 921.276	€ 993.468	€ 974.372
Lasten projecten	€ 3.853.630	€ 3.028.607	€ 3.028.607
Tussenresultaat	€ 94.439	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 94.439	€ -	€ -

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotingswijziging	Begroting
Baten regulier	€ 22.247	€ -	€ -
Baten bijdragen gemeenten	€ 993.468	€ 993.468	€ 974.372
Lasten regulier	€ 921.276	€ 993.468	€ 974.372
Tussenresultaat	€ 94.439	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 94.439	€ -	€ -

Dit programmaonderdeel kent een positief resultaat van € 94.439. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

Bij dit programmaonderdeel zijn geen baten begroot. De gerealiseerde baten komen voort uit detachering van medewerkers.

De lasten

De personeelskosten onderschrijden de begroting, ondanks dat er bij dit programmaonderdeel sprake is geweest van frictiekosten (twee medewerkers externe begeleiding van werk naar werk). In de begroting is rekening gehouden met de aanstelling van een psychiater. Door arbeidsmarktproblematiek is het niet gelukt een psychiater voor 20 uur per week aan te stellen.

De materiele lasten blijven ook onder de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere doorbelasting aan dit programmaonderdeel. De kantoorkosten overschrijden de begroting. Dit komt voort uit het afboeken van oninbare vorderingen van cliënten van het meldpunt. Tevens heeft er een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden.

Programma 3: Publieke gezondheid bij ongevallen en rampen

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 276.815	€ 247.571	€ 247.571
Baten bijdragen gemeenten	€ 9.089	€ 9.089	€ 6.306
Lasten regulier	€ 284.883	€ 256.660	€ 253.877
Tussenresultaat	€ 1.021	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ 1.021	€ -	€ -

Dit programma kent een positief resultaat van € 1.021. Doordat de afwijking ten opzichte van de begroting lager is dan € 10.000 heeft dit programma geen verdere analyse van het resultaat.

Programma 4: Toezicht houden

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen het programma. Dit is een **totaaloverzicht** van de baten en lasten in de gemeenschappelijke regeling en voor de projectmatige werkzaamheden.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 420.721	€ 454.023	€ 445.310
Baten projecten	€ 234.907	€ -	€ -
Lasten regulier	€ 539.459	€ 454.023	€ 445.310
Lasten projecten	€ 234.907	€ -	€ -
Tussenresultaat	€ -118.738	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -118.738	€ -	€ -

Onderstaand worden de **baten en lasten binnen de gemeenschappelijke regeling** gepresenteerd:

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten regulier	€ 412.008	€ 445.310	€ 445.310
Baten bijdragen gemeenten	€ 8.713	€ 8.713	€ -
Lasten regulier	€ 539.459	€ 454.023	€ 445.310
Tussenresultaat	€ -118.738	€ -	€ -
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -118.738	€ -	€ -

Het Programma Toezicht kent geen bijdrage vanuit de Gemeenschappelijke Regeling omdat de daadwerkelijk aantal gemaakte uren rechtstreeks worden gefactureerd aan de opdrachtgevende gemeente.

Dit programma kent een negatief resultaat van € 118.738. Dit wordt als volgt toegelicht.

De baten

De gerealiseerde baten blijven achter op de begroting. De inspecties zijn allemaal volgens planning uitgevoerd. De begrote baten zijn te hoog vastgesteld. De bekostigingssystematiek van het kwaliteitstoezicht is gebaseerd op intensief toezicht in geval van lage kwaliteit. Nu de kwaliteit van kinderopvang in de loop van de jaren is gestegen, blijkt deze systematiek de toezicht uren niet te dekken. Daarbij zijn extra monitortaken ten behoeve van herstel van kwaliteit die standaard door de GGD worden uitgevoerd, nooit aan gemeenten doorberekend. Verder zijn er niet begrote baten uit zwangerschapsuitkeringen gerealiseerd. Deze niet begrote baten dienen ter dekking van de personele lasten

De lasten

De personele lasten overschrijden de begroting. De dekking uit zwangerschapsuitkeringen is onvoldoende om de gehele overschrijding te dekken. De overschrijding komt vooral voort uit de vervanging van een langdurig zieke medewerker. Deze vervanging is door inhuur gerealiseerd om de afgesproken productie te kunnen behalen.

De materiele lasten overschrijden de begroting. Dit wordt mede veroorzaakt door juridische ondersteuning in de toepassing van toezicht en bij klachten.

Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering worden de kosten voor de interne organisatie verantwoord. Het is een administratieve paragraaf. Deze kosten worden naar rato van de begrote bijdrage bedrijfsvoering, volledig doorbelast aan de programma's 1 tot en met 4. De paragraaf heeft daardoor geen resultaat.

Onderstaand wordt een tabel gepresenteerd van alle baten en lasten binnen de paragraaf.

	Realisatie	1e begrotings- wijziging	Begroting
Baten	€ 4.168.560	€ 3.943.687	€ 3.904.861
Lasten	€ 4.435.434	€ 3.893.687	€ 3.854.861
Tussenresultaat	€ -266.874	€ 50.000	€ 50.000
Toevoeging aan reserves	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Onttrekking aan reserves	€ 316.874	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	€ -	€ -	€ -

Alle baten en lasten van deze paragraaf worden gedekt uit bijdragen uit projecten en de gemeenschappelijke regeling en heeft in principe geen resultaat.

De baten

De gerealiseerde baten overschrijden de begroting. Dit wordt mede veroorzaakt door de niet begrote detachering van een medewerker en de bijdrage voor bedrijfsvoering vanuit de projecten.

De lasten

De personele lasten overschrijden de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door de inhuur van extern personeel ten behoeve van ondersteuning op gebied automatisering en financiën en door frictiekosten voortkomend uit de reorganisatie.

De lasten overschrijden de begroting. Deze overschrijding wordt mede veroorzaakt door de renovatie op de begane grond van het pand aan de Vurehout. Deze renovatiekosten worden gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve groot onderhoud. De bureaunkosten zijn hoger dan begroot. Deze overschrijding wordt mede veroorzaakt door de kosten voor het bouwen van de nieuwe website. Volgens de regels van de BBV mogen deze kosten niet worden geactiveerd en dienen in de lopende exploitatie te worden genomen. Verder is de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling nagenoeg nihil. Tegenover de advieskosten omtrent de organisatieontwikkeling staat geen dekking meer. Deze extra lasten zijn niet begroot.

Mutaties reserve

De toevoeging aan de reserve groot onderhoud Vurehout heeft conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2011 plaatsgevonden. Onttrekkingen hebben plaatsgevonden uit de reserve groot onderhoud Vurehout ter dekking van de verbouwingkosten en uit de reserve AVG ter dekking van de personele lasten van de medewerker AVG.

Een hogere dekking uit projecten en zorgvuldige kostenbeheersing hebben geleid tot een lagere doorbelasting van de kosten van bedrijfsvoering aan de programma's in de gemeenschappelijke regeling.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Op grond van de financiële voorschriften (besluit begroten en verantwoorden) wordt dit hoofdstuk afgesloten met een overzicht van de incidentele baten en lasten die in de verschillende programma's en de paragraaf Bedrijfsvoering in 2018 zijn verantwoord. Het betreft hier nagekomen lasten en baten over het voorgaande boekjaar dan wel baten of lasten die niet konden worden voorzien. Dit betreft de volgende bedragen:

	incidentele baten	incidentele lasten
Monitor, signaleren en adviseren	€ -	€ -
Jeugd Gezondheidszorg	€ -	€ -
Maatschappelijke gezondheidszorg	€ -	€ -
Algemene Gezondheidszorg	€ 23.965	€ 97
Bedrijfsvoering	€ -	€ -
	€ 23.965	€ 97

2.3.5 Wet Normering Topinkomens

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (hierna: WNT) van kracht. De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT kent een openbaarmakingregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-)publieke instelling.

Als topfunctionarissen binnen de GGD worden aangemerkt, de leden van het Algemeen Bestuur van de GGD Zaanstreek-Waterland en de directie. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door acht wethouders van de deelnemende gemeenten. In onderstaand overzicht worden de leden van het Algemeen Bestuur genoemd in het jaar 2018. Tevens is (verplicht op grond van de voorschriften) ter vergelijking het jaar 2017 vermeld. De functie van de leden van het Algemeen Bestuur is onbezoldigd.

Situatie 2017

Topfunctionaris	Functie	Wethouder gemeente
mevr. B.A.C. Jonk-de Lange	lid algemeen bestuur	Beemster
mevr. G. Kroon-Sombroek	lid dagelijks en algemeen bestuur tot 13 juli 2017	Edam Volendam
V. Tuijp	lid dagelijks en algemeen bestuur vanaf 13 juli 2017	Edam Volendam
R. Quakernaat	lid algemeen bestuur	Landsmeer
mevr. T. Schaafsma	lid algemeen bestuur	Oostzaan
mevr. E.S. Tijmstra	lid dagelijks en algemeen bestuur	Purmerend
J. Kes	lid dagelijks en algemeen bestuur	Waterland
mevr. E. Fens	lid algemeen bestuur	Wormerland
J. Olthof	lid dagelijks en algemeen bestuur	Zaanstad

Situatie 2018

Topfunctionaris	Functie	Wethouder gemeente
mevr. B.A.C. Jonk-de Lange	lid algemeen bestuur tot 21-01-18	Beemster
J.R.P.L. Dings	lid algemeen bestuur van 10-07-18	Beemster
V. Tuijp	lid dagelijks en algemeen bestuur	Edam Volendam
R. Quakernaat	lid algemeen bestuur tot 01-06-18	Landsmeer
mevr. M. Elfferich	lid algemeen bestuur van 01-06-18	Landsmeer
mevr. T. Schaafsma	lid algemeen bestuur tot 29-01-18	Oostzaan
mevr. R. Dral	lid algemeen bestuur van 06-02-18 en tot 18-06-18	Oostzaan
N. Bonenkamp	lid algemeen bestuur van 18-06-18	Oostzaan
mevr. E.S. Tijmstra	lid dagelijks en algemeen bestuur tot 12-01-18	Purmerend
H.M.M. Rotgans	lid dagelijks en algemeen bestuur van 17-01-18	Purmerend
J. Kes	lid algemeen bestuur tot 07-06-18	Waterland
T. van Nieuwkerk	lid algemeen bestuur van 07-06-18	Waterland
mevr. E. Fens	lid algemeen bestuur tot 05-06-18	Wormerland
K. van Waaijen	lid algemeen bestuur van 05-06-18	Wormerland
J. Olthof	lid dagelijks en algemeen bestuur tot 28-06-18	Zaanstad
mevr. S. Mutluer	lid dagelijks en algemeen bestuur van 28-06-18	Zaanstad

In 2018 werd de directie van de GGD Zaanstreek-Waterland gevormd door een directeur (de heer mr. F.H.J. Strijthagen). De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semi publieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt voor 2018: € 189.000. In onderstaande tabel wordt de bezoldiging vermeld. Tevens is (verplicht op grond van de voorschriften) ter vergelijking het jaar 2017 vermeld.

Situatie 2017

Naam	FHJ Strijthagen
Functie	Directeur
Duur dienstverband	01/01-31/12
Duur dienstverband (in dagen)	365,00
Omvang dienstverband (fte)	1,00
Bezoldiging	
Beloning	120.212
Piketvergoeding	11.493
Beloningen betaalbaar op termijn	14.733
Totaal bezoldiging	146.438
Toepasselijk WNT maximum	181.000
volledig € 181.000	

Situatie 2018

Naam	FD Strijthagen	
Functie	Directeur	
Duur dienstverband	01/01-31/12	
Duur dienstverband (in dagen)	365,00	
Omvang dienstverband (fte)	1,00	
Bezoldiging		
Beloning	€	118.231
Piketvergoeding	€	11.457
Beloningen betaalbaar op termijn	€	18.281
Totaal bezoldiging	€	147.969
Toepasselijk WNT maximum	€	189.000
volledig € 189.000		

In 2017 heeft een extra uitkering van het individueel keuze budget plaats gehad. Deze extra uitkering was eenmalig. Hierdoor daalt de beloning in 2018 met bijna € 2.000 ten opzichte van 2017. De pensioenlasten zijn gestegen ten opzichte van het vorige jaar in verband met de stijging van de premies.

Er zijn door de GGD Zaanstreek-Waterland geen beëindiguitkeringen (bij het einde van het dienstverband) in 2018 gedaan aan topfunctionarissen. Er is geen sprake geweest van non-activiteitsregelingen in 2018. Daarnaast is er bij de GGD Zaanstreek-Waterland geen topfunctionaris extern ingehuurd.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

BIJLAGEN

Afkortingenlijst

AA	Amsterdam-Amstelland
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene gezondheidszorg
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BHV	Bedrijfs hulpverlening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BZK	Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	centra jeugd en gezin
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers
COPI	Commando Plaats Incident
CPB	Centraal planbureau
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DSI	Dienst Speciale Interventie
EBG	Epidemiologie, beleid en gezondheidsvoorlichting
GAGS	Geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GROP	GGD rampen opvangplan
GZT	Groot Zorg Team
HPV	Humaan Papilloma Virus
IB-er	Intern begeleider
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IKB	Individueel keuze budget
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KD+	Kind dossier
LGB	Lokaal gezondheidsbeleid
M@ZL	Medische Advisering Ziek gemelde Leerling
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MGZ	Maatschappelijke gezondheidszorg
MOB	Meldpunt Overlast en Bemoeizorg
MSA	Monitoren, signaleren en adviseren
MSM	Mannen seks met mannen
MT	Management Team
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OTO	Opleiden, Trainen, oefenen
P&O	Personeel & Organisatie
PG	Publieke Gezondheid
PGO	Periodiek Gezondheidskundig Onderzoek
PSH	Psychosociale hulpverlening na ongevallen en rampen
PR	Public Relations
(R)BT	Regionaal beleidsteam
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
ROT	Regionaal Operationeel Team
rVTV	regionale Volksgezondheid Toekomst Verkenning
RZV	Reizigersvaccinatie
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening

SZV
TBC
VHT
VO
VrZW
VWS
VVE
WMO
WW

School ziekteverzuim
Tuberculose
Video Home Training
Voortgezet onderwijs
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie
Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Werkloosheidswet

Overhead

Op grond van artikel 8, eerste lid, onderdeel c van het Besluit begroten en verantwoorden provincie en gemeenten is een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead.

In de tabel hieronder wordt per programma een splitsing gemaakt tussen de directe lasten van het primair proces, de lasten voor overhead uit het programma zelf en de overhead bedrijfsvoering. Vanuit de gemeentelijke bijdragen aan de GR gaat 20,6% naar de overhead. Dit betreft zowel de overhead binnen het primaire proces, als binnen bedrijfsvoering. Van deze 20,6% gaat 12,5% naar bedrijfsvoering. Daar zijn de lasten ondergebracht die niet specifiek aan één product zijn toe te wijzen, en in brede zin ten bate komen van de hele organisatie. Hieronder valt huisvesting, directie en bestuurskosten, P&O, facilitair, financiën, ICT en bedrijfsvoering algemeen. Uit een landelijke benchmark onder alle GGD-en uitgevoerd door Andersson Elffers Felix blijkt dat gemiddeld ongeveer 25% van het budget van de GGD-en bestaat uit deze indirecte kosten.

Programma	directe lasten primair proces	overhead uit programma	overhead bedrijfsvoering	lasten per programma
P1 Monitor, Signaleren en Adviseren	846.206	78.431	154.030	1.078.667
P2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming				
Algemene gezondheidszorg	1.443.658	136.930	216.228	1.796.816
Jeugdgezondheidszorg	6.464.812	1.079.143	1.675.629	9.219.584
Maatschappelijke gezondheidszorg	630.704	140.753	149.819	921.276
P3 Publieke gezondheidszorg bij rampen en crises	258.994	-	25.889	284.883
P4 Toezichthouden	411.896	54.171	73.392	539.459
P5 Contracttaken			1.586.441	
Totaal	10.056.270	1.489.428	3.881.428	

Taakvelden

Om baten en lasten van taken en activiteiten te kunnen aggregeren en met die van andere GGD-en te kunnen vergelijken, moeten ze in vergelijkbare eenheden worden ingedeeld. De kwaliteit van de informatie kan het beste worden gewaarborgd, als hiervoor een indeling wordt gebruikt die gemeenten ook zelf gebruiken.

Voor de GGD zijn slechts een beperkt aantal taakvelden van toepassing. Hieronder wordt een tabel weergegeven waarin de gerealiseerde baten en lasten 2018 per taakveld worden weergegeven.

Taakveld	Taakveld- nummer	lasten	baten
0. Bestuur ondersteuning Overhead	0.4	3.784.414	
1. Veiligheid Crisisbeheersing en brandweer	1.1	258.994	276.815
7. Volksgezondheid en milieu Volksgezondheid	7.1	9.883.511	2.730.629
Totaal (lasten-baten)			10.919.475

CONTROLEVERKLARING

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam

T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07

amsterdam@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling
GGD Zaanstreek-Waterland

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland (hierna GGD Zaanstreek-Waterland) te Zaanstad gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van GGD Zaanstreek-Waterland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. het overzicht van baten en lasten over 2018;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van GGD Zaanstreek-Waterland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 310.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de bijlage overhead.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in titel IV van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het algemeen en dagelijks bestuur voor de jaarrekening**

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van

fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Accountants

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 19 maart 2019

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

was getekend

drs. E.C.J. Moens RA
Partner Audit

Zaanstreek-Waterland

Postbus 2056 • 1500 GB Zaandam
Vurehout 2 • 1507 EC Zaandam
Telefoon (0900) 254 54 54 • Fax (075) 616 30 16
info@ggdzw.nl • www.ggdzw.nl

